

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2015 R.

GRUPA KAPITAŁOWA

SYNTHOS S.A.

Oświęcim, ul. Chemików 1

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończących się
31 grudnia 2015 r.
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską**

Oświęcim, 7 marca 2016 r.

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2015 R.	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 R.	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2015 R.	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2015 R.	8
Nota 1. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	12
Nota 2. Sprawozdawczość segmentów działalności	30
Nota 3. Przychody ze sprzedaży	36
Nota 4. Koszt własny sprzedaży	36
Nota 5. Pozostałe (koszty)/przychody operacyjne netto	36
Nota 6. Koszty świadczeń pracowniczych	37
Nota 7. Przychody/(koszty) finansowe netto	37
Nota 8. Podatek dochodowy	37
Nota 9. Rzeczowe aktywa trwałe	40
Nota 10. Wartości niematerialne	44
Nota 11. Podatek odroczony	46
Nota 12. Zapasy	48
Nota 13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	49
Nota 14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	49
Nota 15. Kapitał zakładowy	50
Nota 16. Zysk przypadający na jedną akcję	51
Nota 17. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	51
Nota 18. Rezerwy	52
Nota 19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	53
Nota 20. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	54

Nota 21. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	54
Nota 22. Przyszłe zobowiązania umowne.....	63
Nota 23. Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	63
Nota 24. Zdarzenia po dacie bilansu.....	64
Nota 25. Szacunki księgowe i założenia.....	64

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Spółki Synthos S.A. przedstawia skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończących się **31.12.2015 r.**, na które składa się:

- Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 1.01.-31.12.2015 r.,
- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2015 r.,
- Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 1.01.-31.12.2015 r.,
- Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 1.01.-31.12.2015 r.,
- Noty objaśniające.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE” oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2009 r., nr 33, poz. 259) oraz w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny przedstawia sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Podmiot uprawniony do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu

.....
Tomasz Kalwat
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Piec
Członek Zarządu

.....
Zbigniew Warmuz
Wiceprezes Zarządu

.....
Jarosław Rogoża
Członek Zarządu

.....
Zbigniew Lange
Członek Zarządu

.....
Michał Watoła
Odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania
skonsolidowanego

Oświęcim, 7 marca 2016 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2015 R.

	Nota	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży	3	4 058	4 619
Koszt własny sprzedaży	4	(3 301)	(3 853)
Zysk brutto ze sprzedaży		757	766
Koszty sprzedaży	4	(126)	(136)
Koszty ogólnego zarządu	4	(164)	(151)
Koszty prac badawczo- rozwojowych	4	(16)	(15)
Pozostałe (koszty)/przychody operacyjne	5	(1)	16
Zysk na działalności operacyjnej		450	480
Przychody finansowe	7	31	7
Koszty finansowe	7	(56)	(49)
Zysk/(Strata) na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	21	42	(11)
Zysk przed opodatkowaniem		467	427
Podatek dochodowy	8	(41)	(70)
Zysk netto		426	357
Składniki pozostałych całkowitych dochodów, które mogą być przeklasyfikowane do wyniku w późniejszym okresie:			
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej		23	26
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(48)	(27)
Pozostałe całkowite dochody (netto)		(25)	(1)
Całkowite dochody ogółem		401	356
Zysk przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		426	357
Akcjonariuszy niekontrolujących		-	-
Zysk netto za rok obrotowy		426	357
Całkowite dochody przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		401	356
Akcjonariuszy niekontrolujących		-	-
Całkowite dochody za okres		401	356
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki w ciągu roku (wyrażony w zł na akcję) podstawowy i rozwodniony			
		0,32	0,27

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015 R.

Aktywa	Nota	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	9	2 287	1 966
Wartości niematerialne	10	237	227
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	21	6	133
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	14	33
Pozostałe aktywa trwałe		1	6
		2 545	2 365
Aktywa obrotowe			
Zapasy	12	467	496
Należności z tytułu podatku dochodowego		63	48
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13	666	949
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14	1 051	784
		2 247	2 277
Aktywa razem		4 792	4 642
Kapitał własny i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	15	40	40
Kapitał z aktualizacji wyceny		-	48
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		40	17
Zyski zatrzymane		2 213	2 118
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		2 293	2 223
Udziały niekontrolujące	15	13	13
		2 306	2 236
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	17	1 685	1 473
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		4	4
Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych	9	224	141
Rezerwy	18	30	30
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	11	50	43
Inne zobowiązania długoterminowe – leasing finansowy	9	30	29
		2 023	1 720
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	17	21	19
Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych	9	9	8
Rezerwy	18	4	4
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	1
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	19	429	652
Instrumenty pochodne		-	2
		463	686
Kapitał własny i zobowiązania razem		4 792	4 642

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2015 R.

		Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Razem Kapitał własny
	Nota							
1 stycznia 2014 r.		40	75	(9)	2 171	2 277	14	2 291
Zysk netto		-	-	-	357	357	-	357
Pozostałe całkowite dochody		-	(27)	26	-	(1)	-	(1)
Razem całkowite dochody netto		-	(27)	26	357	356	-	356
Wypłata dywidendy	15	-	-	-	(410)	(410)	(1)	(411)
31 grudnia 2014 r.		40	48	17	2 118	2 223	13	2 236
Zysk netto		-	-	-	426	426	-	426
Pozostałe całkowite dochody		-	(48)	23	-	(25)	-	(25)
Razem całkowite dochody netto		-	(48)	23	426	401	-	401
Wypłata dywidendy	15	-	-	-	(331)	(331)	-	(331)
31 grudnia 2015 r.		40	-	40	2 213	2 292	13	2 306

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES 12 MIESIĘCY KOŃCZĄCYCH SIĘ 31 GRUDNIA 2015 R.

	Nota	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Zysk przed opodatkowaniem		467	427
Korekty			
Amortyzacja	4	167	156
Zysk/(Strata) na sprzedaży aktywów dostępnych do sprzedaży		(43)	11
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych		(8)	22
(Zyski)/Straty z tytułu działalności inwestycyjnej		(17)	(2)
Zyski ze sprzedaży środków trwałych i nieruchomości inwestycyjnych		(1)	(8)
Odsetki		41	20
Pozostałe		1	(2)
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym		607	624
Zmiana stanu należności	20	240	7
Zmiana stanu zapasów		29	(31)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań	20	(113)	16
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		763	616
Podatek zapłacony		(31)	(4)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		734	612
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		2	15
Zbycie aktywów dostępnych do sprzedaży	21	121	90
Wpływy z zrealizowanych forwardów		23	3
Odsetki otrzymane		10	7
Otrzymane dotacje	9, 10	89	109
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(577)	(445)
Nabycie udziałów w jednostkach zależnych		(1)	(53)
Wpływy/(wydatki) z tytułu umowy cash pool		49	(24)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(284)	(298)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		-	276
Zmiana stanu kredytów w rachunkach bieżących		-	(456)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	15	(331)	(411)
Wydatki dotyczące zrealizowanych instrumentów pochodnych IRS		(6)	(6)
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	17	-	(826)
Odsetki zapłacone		(49)	(9)
Wpływy z emisji obligacji	17	203	1 445
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(183)	13
Przepływy pieniężne netto, razem		265	327
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		267	337
Środki pieniężne na początek okresu		784	447
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		2	10
Środki pieniężne na koniec okresu	14	1 051	784

Informacje dotyczące działalności Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Synthos S.A. (poprzednio Grupa Kapitałowa Firmy Chemicznej „Dwory” S.A., zwana dalej „Grupą” lub „Grupą Kapitałową”) składa się z jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych, zajmuje się produkcją surowców chemicznych. Jest pierwszym w Europie producentem kauczuków emulsyjnych oraz wiodącym europejskim producentem polistyrenu do spieniania.

Jednostką dominującą w Grupie jest Synthos S.A. (zwana dalej „Spółką” lub „Jednostką Dominującą”), która jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Siedziba jednostki dominującej mieści się w Oświęcimiu, przy ul. Chemików 1.

Przedmiotem działalności Grupy jest w szczególności:

- produkcja tworzyw sztucznych,
- produkcja kauczuku syntetycznego,
- produkcja chemikaliów nieorganicznych podstawowych pozostałych ,
- produkcja chemikaliów organicznych podstawowych pozostałych,
- produkcja wyrobów chemicznych pozostałych, nigdzie indziej nie sklasyfikowana,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej,
- produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i wody gorącej),
- usługi oczyszczania ścieków,
- usługi składowania i utylizacji odpadów,
- produkcja środków ochrony roślin.

Podstawowe informacje dotyczące konsolidowanych jednostek zależnych i wspólnych porozumień umownych zostały przedstawione poniżej:

Nazwa jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	Siedziba	Podstawowa działalność	Procent posiadanego kapitału zakładowego oraz prawa głosu
Jednostki zależne			
Miejsko-Przemysłowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o.	Oświęcim	przyjmowanie, oczyszczanie i odprowadzanie ścieków, unieszkodliwianie odpadów, świadczenie usług sanitarnych i pokrewnych	76,79%
Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Dwory 2 Sp. z o.o.	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Synthos Dwory 4 Sp. z o.o.	Oświęcim	wytwarzanie energii elektrycznej	100%
Synthos Dwory 5 Sp. z o.o.	Oświęcim	wytwarzanie energii elektrycznej	100%
Synthos Dwory 8 Sp. z o.o.	Oświęcim	wytwarzanie energii elektrycznej	100%
Synthos Kralupy a.s.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Tamero Invest s.r.o.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	Wytwarzanie, dystrybucja energii elektrycznej	100%
Synthos PBR	Kralupy nad Vltavou - Czechy	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Red Chilli Ltd.	Nikozja	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Green Pepper SCSp	Luksemburg	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Bilberry SCSp	Luksemburg	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Synthos Agro Sp. Z o.o.	Oświęcim	produkcja środków ochrony roślin	100%
Zakład Doświadczalny Organika Sp. z o.o.	Nowa Sarzyna	produkcja środków ochrony roślin	100%
Synthos Finance AB	Sztokholm - Szwecja	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Oristano Investment sp. z o.o. w likwidacji	Oświęcim	produkcja wyrobów chemicznych	100%
Forum 62 FIZ	Kraków	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
Synthos do Brasil	Porto Alegre	Przedstawicielstwo handlowe	100%
Synthos US inc.	Ohio	Przedstawicielstwo handlowe	100%
Calgeron Investment LTD w likwidacji	Cypr	działalność inwestycyjno – kapitałowa	100%
<u>Wspólne porozumienia (wspólna działalność)</u>			
Butadien Kralupy a.s.	Kralupy nad Vltavou - Czechy	produkcja wyrobów chemicznych	49%

W roku obrotowym nie wystąpiły znaczące zmiany w strukturze Grupy. W okresie sprawozdawczym Grupa zlikwidowała następujące podmioty:

- Spółka zależna Oristano Investment Sp. z o.o. w Oświęcimiu w likwidacji.

Wartość majątku z likwidacji, która obejmowała środki pieniężne, wyniosła 40 mln zł brak wyniku na likwidacji,

- Spółka zależna Synthos Fundusz Inwestycyjny Zamknięty została zlikwidowana – brak wyniku na likwidacji,

Nota 1. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

1. Podstawa sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”.

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, który jest walutą prezentacji Grupy, po zaokrągleniu do pełnych milionów.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej; aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym instrumentów pochodnych).

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W 2015 r. Grupa dokonała następujących zmian prezentacyjnych w Sprawozdaniu z całkowitych dochodów :

- wydzielono koszty prac rozwojowych z kosztów ogólnego zarządu,
- połączono pozostałe przychody operacyjne z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

2. Nowe i zmienione standardy rachunkowości i interpretacje

Nowe i zmienione standardy i interpretacje, wchodzące w życie od 1 stycznia 2015 r. i zastosowane przez Grupę Kapitałową

W roku obrotowym rozpoczynającym się 1 stycznia 2015 r. nie weszły w życie żadne nowe i zmienione standardy i interpretacje mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę.

Szereg nowych standardów i zmian do standardów oraz interpretacji obowiązuje dla rocznych okresów rozpoczynających się po 1 stycznia 2015 r., które nie zostały jeszcze zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zarząd Spółki dominującej nie przewiduje, aby którekolwiek z nich miały istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, z wyjątkiem wymienionych poniżej:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Grupa zastosuje MSSF 9 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską.

Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 9 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

b) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28 maja 2014 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Grupa zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, MSSF 15 nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

c) Zmiany do MSR 1

W grudniu 2014 r., w ramach prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawkę do MSR 1. Celem opublikowanej zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum

częściowych w tych sprawozdaniach. Zmiany obowiązują w Unii Europejskiej dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 r.

Grupa zastosuje powyższą zmianę od 1 stycznia 2016 r.

Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

d) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 r. i obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa

i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Grupa zastosuje zmianę od dnia obowiązywania przepisów zgodnie z ustaleniami Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

e) Zmiany do MSR 7: inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie. Jednostki będą zobowiązane ujawnić uzgodnienie zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r.

Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

3. Zasady konsolidacji

a) Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, wówczas gdy jest narażona, lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji pełnej w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez jednostkę dominującą do czasu ustania tej kontroli.

Aktywa, zobowiązania i możliwe do zidentyfikowania zobowiązania warunkowe spółki zależnej na dzień objęcia kontroli i włączenia jej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego ujmowane są według wartości godziwej. Dodatnia różnica między ceną przejęcia, wartością udziałów niekontrolujących oraz wartością godziwą poprzednio posiadanych udziałów a wartością godziwą przejętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych powoduje powstanie wartości firmy, która jeśli powstaje, jest wykazywana w odrębnej pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej. Ujemna różnica między ceną przejęcia, wartością udziałów niekontrolujących oraz wartością godziwą poprzednio posiadanych udziałów a wartością godziwą tych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jest odnoszona bezpośrednio do wyniku finansowego.

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty (za wyjątkiem przypadku gdy niezrealizowane straty wskazują na utratę wartości), a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

b) Udziały niedające kontroli oraz transakcje z udziałowcami / akcjonariuszami niekontrolującymi

Udziały niedające kontroli obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Grupa wycenia wszystkie udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej na dzień nabycia według wartości proporcjonalnego udziału (odpowiadającego udziałowi niedającemu kontroli) w możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki przejmowanej lub według wartości godziwej. Zidentyfikowane udziały niedające kontroli w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały niedające kontroli w aktywach netto obejmują:

- a) wartość udziałów niedających kontroli z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz
- b) zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niedające kontroli począwszy od dnia połączenia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do akcjonariuszy jednostki dominującej oraz udziałów niedających kontroli. Łączne całkowite dochody przypisuje się do akcjonariuszy jednostki dominującej oraz udziałów niedających kontroli również wtedy, gdy w rezultacie udziały niedające kontroli przybierają wartość ujemną.

Transakcje z udziałowcami niekontrolującymi, które nie powodują utraty kontroli, wykazuje się jako transakcje kapitałowe – tj. jako transakcje z właścicielami, działającymi w ramach uprawnień właścicieli kapitału. Różnicę pomiędzy wartością godziwą zapłaty a nabytym lub zbytym udziałem w wartości bilansowej aktywów netto jednostki zależnej wykazuje się w kapitale własnym.

c) Wspólne porozumienia umowne

Wspólne porozumienia umowne to porozumienia, nad których działalnością Grupa posiada współkontrolę wraz z inną stroną. Inwestycje we wspólne porozumienia są klasyfikowane albo jako wspólna działalność albo jako wspólne przedsięwzięcia w zależności od praw i obowiązków umownych każdego inwestora.

Grupa posiada udziały tylko we wspólnej działalności; nie posiada wspólnych przedsięwzięć.

W odniesieniu do swojego udziału we wspólnej działalności Grupa ujmuje:

- swoje aktywa, w tym swój udział we wspólnie posiadanych aktywach,
- swoje zobowiązania, w tym swój udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- swój przychód ze sprzedaży swojej części produkcji wspólnej działalności, swój udział w przychodach ze sprzedaży produkcji wspólnej działalności,
- swoje koszty, w tym swój udział w kosztach poniesionych wspólnie.

Grupa określa przypadającą na nią część aktywów i zobowiązań a także przychodów i kosztów niezwiązanych z działalnością operacyjną odnoszących się do wspólnej działalności na podstawie jej udziału we własności podmiotu współkontrolowanego. Grupa określa przypadającą na nią część przychodów i kosztów operacyjnych odnoszących się do wspólnego działania na podstawie udziału procentowego w zakupach produkcji wspólnej działalności. Dokonano wyłączenia wzajemnych transakcji i sald.

4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluty funkcjonalne i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”).

W Grupie Kapitałowej obowiązują dwie waluty funkcjonalne ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej:

- w czeskich spółkach, walutą funkcjonalną jest czeska korona
- w polskich podmiotach, walutą funkcjonalną jest polski złoty

Walutą prezentacji wg której jest sporządzane niniejsze sprawozdanie finansowe jest polski złoty.

b) Przeliczanie działalności zagranicznej

Aktywa i zobowiązania oraz przychody i koszty wycenione w walutach funkcjonalnych innych niż waluta prezentacji, zostały przeliczone na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania wycenione wg walut funkcjonalnych, zostały przeliczone na walutę prezentacji po kursie średnim Narodowego Banku Polski z dnia bilansowego,
- przychody i koszty zostały przeliczone po kursie średnim NBP z dnia transakcji lub średnim z danego okresu, jeżeli nie występowały znaczące wahania kursów w danym okresie,
- wynikające z tego przeliczenia różnice kursowe zostały ujęte w pozostałych całkowitych dochodach.

c) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej przy zastosowaniu średniego kursu NBP a w czeskich spółkach przy zastosowaniu kursu CNB (Czeski Narodowy Bank) z dnia zawarcia transakcji.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na dzień bilansowy według średniego kursu waluty funkcjonalnej dla danej waluty obowiązujący na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w wyniku finansowym. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego

w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu waluty funkcjonalnej obowiązującego w dniu dokonania transakcji.

4. Rzeczowe aktywa trwałe

a) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Zasady aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego opisane są w punkcie (d).

Na moment początkowego ujęcia, w cenie nabycia/koszcie wytworzenia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów.

Na koniec okresu sprawozdawczego rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

b) Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do wyniku finansowego w okresie, w którym je poniesiono.

c) Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej).

W poszczególnych grupach środków trwałych przyjęto okresy użytkowania w następujących przedziałach:

• Budynki	do 60 lat
• Budowle, w tym	
• Zbiorniki	od 10 - do 30 lat
• Silosy	od 10 - do 20 lat
• Kolektory, rurociągi, kanalizacje, torowiska, pomosty, estakady	od 10 - do 40 lat
• Ulice, drogi, place	do 35 lat
• Kotły i maszyny energetyczne	do 25 lat

• Maszyny i urządzenia	3-25 lat
• Środki transportu	4-8 lat
• Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	4-20 lat

Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego środka trwałego i amortyzuje je w odrębnym okresie ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych (o ile nie jest nieznaczna) jest przez Grupę corocznie weryfikowana.

d) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Inne koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty okresu.

Koszty finansowania zewnętrznego składają się z:

- kosztów odsetek wyliczonych przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z MSR 39 Instrumenty finansowe: Ujmowanie i wycena,
- obciążeń finansowych z tytułu umów leasingu finansowego, ujmowanych zgodnie z MSR 17 Leasing, oraz
- różnic kursowych powstających w związku z pożyczkami i kredytami w walucie obcej, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

Górną granicą dla aktywowania kosztów związanych z obsługą zadłużenia jest rzeczywista wartość poniesionych przez Grupę kosztów finansowania zewnętrznego.

Rozpoczęcie aktywowania kosztów związanych z finansowaniem działalności inwestycyjnej ma miejsce, kiedy spełnione zostaną wszystkie poniższe warunki:

- ponoszone są nakłady inwestycyjne,
- ponoszone są koszty związane z obsługą zadłużenia,
- dokonywane są czynności związane z doprowadzeniem składnika aktywów do docelowego miejsca i stanu używania.

Zaprzestanie aktywowania ma miejsce, jeśli zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania składnika do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży zostały zakończone. Konieczność dodatkowych prac administracyjnych, wykończeniowych, przeróbek na życzenie kupującego lub użytkownika nie stanowią podstawy do dalszego aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego.

Po oddaniu składnika aktywów do użytkowania aktywowane koszty finansowania zewnętrznego, jako element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia danego składnika aktywów, amortyzowane są przez okres użytkowania tego składnika aktywów.

5. Wartości niematerialne

a) Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w związku z nabyciem jednostek zależnych i stanowi nadwyżkę ceny przejęcia, wartości udziałów niekontrolujących oraz wartości godziwej poprzednio posiadanych udziałów nad wartością godziwą przejętych aktywów, zobowiązań jednostki przejmowanej.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Alokacji dokonuje się dla tych ośrodków bądź grup ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które według oczekiwań będą czerpać korzyści z połączenia, dzięki któremu ta wartość firmy powstała. Każdy ośrodek lub grupa ośrodków, do której alokowano wartość firmy reprezentuje najniższy poziom w jednostce, na którym wartość firmy jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych. Wartość firmy jest monitorowana na poziomie segmentu operacyjnego.

Wartość firmy jest testowana co roku pod kątem utraty wartości (lub częściej jeśli wystąpią przesłanki, które wskazują na możliwość wystąpienia utraty wartości). Wartość bilansowa wartości firmy jest porównywana z wartością odzyskiwalną, która odpowiada wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Odpisy z tytułu utraty wartości firmy są ujmowane jako koszt okresu i nie są odwracane w kolejnym okresie.

b) Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszanego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich bezpośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych. Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne i podlegają odpisom amortyzacyjnym oraz aktualizującym z tytułu utraty wartości.

Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

c) Prawa do emisji zanieczyszczeń

Przyznane prawa do emisji ujmowane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Ceną nabycia praw do emisji w przypadku ich nabycia przy połączeniach przedsięwzięć jest ich wartość godziwa. Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza są wyceniane w wysokości równej wartości praw do emisji posiadanych przez Grupę w przypadku jeżeli Grupa posiada ilość praw do emisji wystarczającą do pokrycia swoich zobowiązań. W przypadku, gdy liczba posiadanych praw do emisji jest mniejsza od przewidywanej do wykorzystania liczby praw do emisji rozpoznawana jest rezerwa w wysokości wartości godziwej brakujących praw do emisji.

Koszty zużycia uprawnień do emisji zanieczyszczeń ujmowane są w koszcie własnym sprzedaży.

d) Licencje dotyczące instalacji do produkcji kauczuków

Nabyte licencje dotyczące możliwości użytkowania instalacji do produkcji kauczuków przez Grupę ujmowane są w wartości odpowiadającej nakładom poniesionym na ich nabycie. Licencje te podlegają amortyzacji przez szacowany okres użytkowania instalacji, ustalony przez Grupę na 20 lat.

Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego roku obrotowego.

e) Znak towarowy

Nabyte prawa do używania zastrzeżonych znaków towarowych Grupa ujmuje w cenie nabycia na dzień nabycia. Prawa te podlegają odpisom amortyzacyjnym przez szacowany czas obowiązywania tych uprawnień.

f) Certyfikaty energii odnawialnej

Prawa do certyfikatów energii odnawialnej oraz z kogeneracji ujmowane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Zobowiązania wynikające z konieczności przedłożenia praw do umorzenia, są wyceniane w wysokości równej wartości praw do certyfikatów posiadanych przez Grupę w przypadku, jeżeli Grupa posiada liczbę tych praw wystarczającą do pokrycia swoich zobowiązań. W przypadku, gdy liczba posiadanych praw do certyfikatów jest mniejsza od koniecznej do umorzenia liczby praw do certyfikatów, rozpoznawana jest rezerwa w wysokości wartości godziwej brakujących praw do certyfikatów.

g) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Grupę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Pozostałe nakłady są ujmowane w wyniku finansowym jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają testom na utratę wartości na każdy dzień bilansowy.

Szacunkowy okres użytkowania amortyzowanych wartości niematerialnych jest następujący:

- Nabyte relacje z klientami 5 lat,
- Know-how 5 - 10 lat,
- Licencje, oprogramowanie komputerowe 2 lata,
- Koszty zakończonych praw rozwojowych 10 lat,
- Licencje dotyczące instalacji do produkcji nowych rodzajów kauczków 20 lat.

6. Leasing

a) Leasing finansowy

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na jednostkę zasadniczo całe ryzyko i praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są aktywowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i spłatę rat kapitałowych przy uwzględnieniu stałej stopy procentowej

w odniesieniu do zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym.

Używane na podstawie umów leasingu finansowego środki trwałe podlegają amortyzacji według zasad stosowanych w stosunku do własnych składników majątku. Jeżeli brak jest wiarygodnej

pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa są amortyzowane w okresie krótszym spośród okresu leasingu i okresu użytkowania.

b) Leasing operacyjny

Leasing środków trwałych klasyfikuje się jako leasing operacyjny, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zachowuje leasingodawca. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się w rachunek zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu.

Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w wyniku finansowym łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

7. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według rzeczywistych cen ich nabycia lub po koszcie wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, upusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące).

Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Odpisy aktualizujące ujmowane są w wyniku w pozycji pozostałe koszty operacyjne. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako przychody operacyjne. Wartość odpisu pomniejsza wartość bilansową zapasów objętych odpisem aktualizującym.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji zapasów realizuje się na bieżąco w trakcie rocznego okresu sprawozdawczego. Przecenie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność. Wartości materiałów przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji nie odpisuje się poniżej ceny nabycia, jeżeli oczekuje się, że produkty, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości kosztu wytworzenia lub powyżej kosztu wytworzenia. Jeżeli jednak spadek cen materiałów wskazuje na to, że koszt wytworzenia produktów będzie wyższy od wartości netto możliwej do uzyskania, wartość materiałów odpisuje się do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania.

Rozchód materiałów i towarów odbywa się wg średniej ważonej ceny.

Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Rozchód wyrobów gotowych odbywa się metodą średniej ważonej.

Przez koszty wytworzenia należy rozumieć koszty wsadu i koszty przerobu produktów i półproduktów przypadających na okres ich wytworzenia. Koszty wytworzenia obejmują także alokację stałych i zmiennych pośrednich kosztów produkcji, ustalonych dla normalnego poziomu produkcji.

Pośrednie koszty produkcji alokowane do kosztu wytworzenia zawierają: amortyzację, usługi remontowe, wynagrodzenia; świadczenia na rzecz pracowników; podatek od nieruchomości, gruntowy, usługi wydziałów pomocniczych.

Do kosztów wytworzenia nie zalicza się:

- kosztów będących konsekwencją nie wykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania produktów, półproduktów i produktów w toku, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji,
- kosztów sprzedaży.

8. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

a) Ujmowanie utraty wartości

Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. Do istotnych obiektywnych przesłanek (dowodów) zalicza się przede wszystkim: poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie na drogę sądową przeciwko dłużnikowi, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym wystawcy instrumentu finansowego, utrzymujący się znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej instrumentu kapitałowego poniżej poziomu kosztu.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych całkowitych dochodach – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w zyskach lub stratach – wyłącza się

z innych całkowitych dochodów i przenosi do zysku lub straty jako korektę wynikającą z przeklasyfikowania. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w zysku lub stracie a dotyczące instrumentów kapitałowych podlegają odwróceniu w korespondencji z innymi całkowitymi dochodami. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości dłużnych instrumentów finansowych ujmuje się w zysku lub stracie, jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa tych instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie. Wartość bilansowa takich aktywów finansowych jest ustalana z uwzględnieniem utraty wartości (wynikającej ze strat kredytowych) księgowanej na odrębnym koncie. Odpisy aktualizujące należności, zarówno zawiązanie jak i

rozwiązanie, ujmuje się odpowiednio w pozostałych kosztach operacyjnych i pozostałych przychodach operacyjnych.

Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

Utrata wartości trwałych aktywów niefinansowych

Aktywa niefinansowe podlegające amortyzacji testuje się na utratę wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej.

Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, na jakim generują przepływy pieniężne niezależnie od innych aktywów (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości ośrodek wypracowujący środki pieniężne ustala się każdorazowo.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych, grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów

z innych aktywów.

Poszczególne segmenty działalności w każdej ze spółek odzwierciedlają ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne Grupy. Do danego ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne przypisuje się:

- wartość firmy, jeżeli ośrodek uzyskał korzyści z tytułu synergii powstałej w wyniku połączenia z inną jednostką,
- aktywa wspólne, jeżeli można znaleźć rozsądne i spójne zasady takiego przypisania.

Jeżeli wartość księgową składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas jego wartość księgową netto obniża się do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości powodując ujęcie kosztów w wyniku finansowym. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej.

W przypadku wystąpienia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, odpis ten rozlicza się w sposób następujący:

- w pierwszej kolejności obniża się wartość firmy, która została przypisana do ośrodka,
- następnie, obniża się wartość innych aktywów przypisanych do ośrodka, proporcjonalnie do udziału wartości księgowej netto każdego ze składników aktywów w wartości ośrodka.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym.

b) Odwracanie odpisów aktualizujących niefinansowych aktywów trwałych

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane tylko w wypadku, gdy nastąpiła zmiana w zakresie szacunków użytych na etapie kalkulacji wartości odzyskiwalnej od czasu rozpoznania ostatniego odpisu z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w odniesieniu do wartości firmy nie są odwracane.

Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów (pomniejszonej o amortyzację), jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został rozpoznany.

9. Kapitały własne

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Kapitał zakładowy Grupy wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, w wysokości zgodnej ze statutem jednostki dominującej. Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał zapasowy jednostki do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane.

10. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Grupy w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i pośmiertnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

a) Program określonych składek

Grupa zatrudniając pracowników zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres jest szacowane na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok.

b) Program określonych świadczeń – odprawy emerytalne i pośmiertne

Grupa zobowiązana jest, na podstawie obowiązujących przepisów, do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych w wysokości zgodnej z przepisami kodeksu pracy. Dodatkowo na podstawie Układu Zbiorowego Pracy odprawa emerytalna pracowników Spółki zwiększana jest do wysokości, która zależy od długości stażu pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia w Spółce. Minimalna wysokość odpraw emerytalnych wynika z przepisów kodeksu pracy obowiązujących na dzień wypłaty odprawy emerytalnej.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika. Zyski i straty aktuarialne z wyceny zobowiązań z tytułu określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach.

Kalkulacja przeprowadzana jest przez uprawnionego aktuarusza przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Powyższą zasadę wyceny i ujmowania stosuje się również odpowiednio do odpraw pośmiertnych.

c) Świadczenie w formie rent wyrównawczych

Grupa na podstawie przepisów kodeksu cywilnego jest zobowiązana do wypłaty odszkodowań w formie rent wyrównawczych dla byłych pracowników z tytułu chorób zawodowych. Kalkulacja zobowiązania przeprowadzana była przez uprawnionego aktuarusza.

Rezerwa z tytułu rent wyrównawczych jest wykorzystywana w momencie wypłacania świadczenia dla byłych pracowników.

11. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na jednostce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych

w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz, jeżeli jest to właściwe, ryzyko związane z danym składnikiem zobowiązań.

Wysokość rezerw weryfikowana jest na każdy dzień bilansowy oraz korygowana w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku. Rezerwę wykorzystuje się tylko na te koszty, na jakie była pierwotnie utworzona.

a) Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Grupę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych środków trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny środek trwały został zanieczyszczony.

b) Umowy rodzące obciążenia

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ujmowana jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych.

12. Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe

Zobowiązania stanowią wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Jeżeli termin wymagalności przekracza jeden rok od daty bilansowej salda tych zobowiązań, wykazuje się jako zobowiązania długoterminowe.

Zobowiązania inne niż zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się na dzień ich powstania w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, a wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań krótkoterminowych wycena ta odpowiada kwocie wymagającej zapłaty.

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

W kolejnych okresach zobowiązania z tytułu kredytów bankowych wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

13. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia zaliczane są do jednej następujących kategorii:

- instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Nabycie bądź sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane jest na dzień zawarcia transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej/pomniejszonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

a) Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do kategorii instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się aktywa i zobowiązania finansowe nabyte w celu generowania zysku w drodze krótkoterminowych wahań wartości oraz instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentów zabezpieczających. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, nie potrącając kosztów transakcji, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej, ujmowane są w wyniku finansowym w pozostałej działalności operacyjnej bądź w działalności finansowej. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej, której zmiana ujmowana jest w wyniku finansowym, zaliczane są do aktywów obrotowych, jeżeli Zarząd ma zamiar zrealizować je w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Instrumenty pochodne

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do ekonomicznego zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Grupa posiada instrumenty pochodne typu kontrakty walutowe forward oraz kontrakty ekonomicznie zabezpieczające ryzyko stopy procentowej typu IRS. Pochodne instrumenty finansowe wycenia się na dzień bilansowy do wartości godziwej. Zyski i straty wynikające z wyceny ujmowane są w wyniku finansowym w pozostałej działalności operacyjnej (kontrakty typu forward) oraz w działalności finansowej (IRS). W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zrealizowany wynik z kontraktów typu forward prezentowany jest w przepływach z działalności inwestycyjnej a zrealizowany na instrumentach pochodnych typu IRS prezentowany jest w przepływach działalności finansowej.

b) Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki i należności długoterminowe i krótkoterminowe ujmuje się na dzień ich powstania w wartości godziwej, a wycenia się w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej i pomniejsza o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (dalsze polityka w zakresie odpisów przedstawiona jest w Nocie 9a).

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmuje się w pozycji bilansowej: należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.

c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe zaliczane są do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej, nie potrącając kosztów transakcji, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości, jeżeli zostały wycenione w wartościach historycznych. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób, odnosi się na pozostałe dochody całkowite.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku finansowym w chwili uzyskania przez Grupę prawa do ich otrzymania. Polityka rachunkowości w zakresie ustalania i odwracania odpisów przedstawiona jest w Nocie 9a.

14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

15. Przychody

Przychody są wpływami korzyści ekonomicznych brutto danego okresu, powstałymi w wyniku (zwykłej) działalności gospodarczej Grupy, skutkującym zwiększeniem kapitału własnego, innymi niż zwiększenie kapitału wynikającego z wpłat udziałowców. Do przychodów należą jedynie otrzymane lub należne wpływy korzyści ekonomicznych brutto na rachunek własny, natomiast kwoty zbierane w imieniu osób trzecich takie jak podatek VAT oraz rabaty nie są korzyściami ekonomicznymi i wyłącza się je z przychodów.

Przychody ze sprzedaży Grupy są głównie generowane przez sprzedaż produktów sprzedawanych odbiorcom przemysłowym obejmujących podstawowe grupy produktów:

- Kauczuki,
- Produkty styrenopochodne,
- Lateksy, dyspersje i kleje,
- Energię cieplną i elektryczną.

Ceny są uzgodnione w umowie pomiędzy stronami transakcji i indeksowane w oparciu o ceny surowców, głównie butadienu i etylobenzenu. Przychody ze sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży pomniejszonej o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty. Ogólną zasadą ujmowania przychodów jest to, że zarówno przychody jak i koszty z tym związane można wiarygodnie zmierzyć. Ponadto, musi istnieć wystarczające prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne.

Przychody ze sprzedaży towarów są ujmowane, przy założeniu, że ogólne warunki uznania przychodów są spełnione, wtedy, gdy prawo własności jak i związane z tym ryzyko przechodzi na klienta. W większości sprzedaż towarów dotyczy nabywanych wraz z butadienem innych produktów rozpadu frakcji ropy C4 (w tym głównie rafinatu), które następnie odsprzedawane są na rynku.

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej ustalane są w oparciu o faktury wystawione okresowo na podstawie rzeczywistego zużycia. Ceny są uzgodnione w umowie pomiędzy stronami transakcji i okresowo aktualizowane.

Przychody ze sprzedaży towarów i wyrobów gotowych są ujmowane w wyniku finansowym, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody ze świadczenia usług są ujmowane w wyniku finansowym na bazie ceny jednostkowej oraz wielkości przerobu.

Przychody nie są ujmowane, gdy istnieje znaczna niepewność co do możliwości uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych, ustalenia wysokości poniesionych kosztów lub możliwości zwrotu wyrobów gotowych/towarów.

a) Przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych

Dotacje budżetowe ujmowane są w bilansie jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Grupa spełni warunki z nimi związane. Dotacje otrzymane jako zwrot już poniesionych kosztów przez Grupę są systematycznie ujmowane jako przychód w wyniku finansowym w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty. Dotacje otrzymywane jako zwrot kosztów aktywów ujmowanych przez Grupę, są systematycznie ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres użytkowania aktywa.

b) Przychody finansowe

Przychody finansowe ujmowane są w ciągu roku, o ile istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne związane z przeprowadzoną transakcją, a kwota przychodów może być wyceniona w wiarygodny sposób.

Zasady dotyczące ujmowania przychodów finansowych:

- odsetki według metody zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi od środków pieniężnych, zaciągniętych kredytów, należności i zobowiązań.

16. Koszty

a) Koszt własny sprzedaży

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Grupy, za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

b) Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą.

Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe (dotyczy sprzedaży eksportowej),
- oraz pozostałe koszty, ubezpieczenia produktów w czasie transportu i inne.

Odpisy aktualizujące należności ujmowane są w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych.

c) Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, która nie dotyczy poszczególnych wydziałów) związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia np. laboratoria.

d) Koszty finansowe

Koszty finansowe dotyczą głównie:

- naliczonych i zapłaconych odsetek od zobowiązań ustalonych w oparciu o efektywną stopę procentową,
- nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych, zaciągniętych kredytów, należności i zobowiązań.

17. Podatek dochodowy

Podatek odroczony jest ujmowany w wyniku finansowym, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. Wówczas podatek odroczony jest również ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu opodatkowanego dochodu za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Odroczony podatek dochodowy wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań szacowaną dla celów księgowych a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Aktywa i rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, której amortyzacja nie jest uznawana za koszt uzyskania przychodu dla celów podatkowych, początkowe ujęcie aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód podatkowy, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych oraz wspólnych przedsięwzięciach w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej

aktywów i zobowiązań, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujęte są jedynie wtedy gdy jest prawdopodobne, że dostępne będą przyszłe dochody podatkowe, względem, których można będzie zrealizować dany składnik aktywów. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają zmniejszeniu, jeżeli można stwierdzić, iż nie jest prawdopodobne, że reprezentowane przez nie korzyści podatkowe będą zrealizowane.

Podatek odroczone w każdej spółce wchodzącej do konsolidacji ujmowany per saldo jako aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego.

Nota 2. Sprawozdawczość segmentów działalności

Sprawozdawczość według segmentów działalności została sporządzona na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów Grupy podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członków kierownictwa odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji operacyjnych (Zarząd), w celu alokacji zasobów do poszczególnych segmentów i oceny ich działania.

Zgodnie z MSSF 8 Zarząd ustalił segmenty działalności, które są używane przy podejmowaniu decyzji strategicznych.

Informacje sporządzane dla osób decydujących w Grupie o przydziale zasobów i oceniających wyniki finansowe segmentu koncentrują się na grupach branżowych produkowanych wyrobów.

W roku obrotowym dokonano następujących zmian w zakresie segmentów sprawozdawczych:

W 2015 r. wydzielono segment działalności „Agro”. Segment ten jest nowym segmentem działalności Grupy od 2014 r. W sprawozdaniu segmentów za 2014 r. był prezentowany w segmencie Pozostałe. Dane za okres porównawczy zostały przekształcone w celu odzwierciedlenia dokonanych zmian.

Sprawozdawcze segmenty działalności czerpią swoje przychody przede wszystkim ze sprzedaży poszczególnych grup wyrobów gotowych oraz pozostałej działalności operacyjnej. Przychody i koszty finansowe nie zostały uwzględnione w ramach sprawozdawczych segmentów działalności, ponieważ nie są objęte raportami przedkładanymi Zarządowi. Wyniki tej działalności są uwzględnione w wierszach przychody i koszty finansowe.

Przychody z transakcji z podmiotami zewnętrznymi, przedstawiane Zarządowi w podziale na segmenty działalności, są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Kwoty przedstawione Zarządowi w zakresie łącznych aktywów w podziale na segmenty działalności są wyceniane w sposób spójny ze sposobem zastosowanym w sprawozdaniu finansowym. Aktywa te są alokowane na podstawie operacji segmentu i fizycznej lokalizacji danego składnika majątku (dotyczy to należności handlowych, zapasów, środków trwałych). Pozostałe aktywa, czyli gotówka, udziały, pozostałe należności zostały uwzględnione jako nieprzypisane aktywa.

Segmenty Grupy objęte sprawozdawczością zgodnie z MSSF 8 są zatem następujące:

1. Kauczuki

Produkcja i sprzedaż kauczuków syntetycznych jest jednym z podstawowych obszarów biznesowych Grupy. Grupa produkuje kauczuki syntetyczne w technologii emulsyjnej (ESBR) na drodze polimeryzacji butadienu i innych chemikaliów (styrenu, akrylonitrylu lub odpowiedniego kwasu organicznego), Grupa produkuje kauczuk w dwóch podstawowych gatunkach (15xx i 17xx).

Syntetyczne kauczuki, aktualnie w 14 gatunkach, sprzedawane są pod zastrzeżoną nazwą firmową KER® oraz pod nazwą KRALEX®.

Najwięcej kauczuków syntetycznych sprzedawanych jest do producentów opon samochodowych takich jak: Michelin, Continental, Bridgestone, Goodyear czy Pirelli. Ponadto kauczuki są surowcem do produkcji gumowych wykładzin podłogowych, pasów transmisyjnych, technicznych wyrobów gumowych (szczególnie dla przemysłu samochodowego) i elementów obuwia. Przemysł oponiarski to kluczowy czynnik napędzający popyt na ESBR i ma ok. 80% udział w sprzedaży elastomerów przez Grupę. Pozostała część obrotów ze sprzedaży ESBR pochodzi z rynków innych niż rynek oponiarski, np. z produkcji gumy technicznej, spodów obuwniczych, przewodów giętkich i taśm przenośników. Grupa produkuje również kauczuki typu PBR Nd (neodymowy kauczuk polibutadienowy). Najważniejszym zastosowaniem PBR są opony, głównie bieżnik i ściany boczne, na które przypada 70 procent globalnego zużycia PBR. Inne aplikacje PBR obejmują wyroby techniczne (węże, pasy, spody do obuwia, piłki golfowe, modyfikacja tworzyw styrenowych). Regulacje w kierunku tzw. "zielonych" opon o niższym oporze toczenia

i wyższej wydajności wpływającej na niższe zużycie paliw przede wszystkim w Europie Zachodniej doprowadziły do istotnego wzrostu zapotrzebowania na PBR w szczególności w technologii neodymowej, którą stosuje m.in. Synthos. Ta zmiana będzie kontynuowana w przyszłości oprócz Unii Europejskiej także w innych regionach poza Europą, wprowadzających systemy znakowania opon (Japonia, USA, Korea Płd). Kauczuki polibutadienowe, aktualnie w 2 gatunkach, sprzedawane są pod zastrzeżoną nazwą firmową SYNTECA®, obecnie trwają prace nad poszerzeniem oferty rynkowej w tym konkretnym typie kauczuku syntetycznego.

2. Produkty styrenopochodne

Produkcja tworzyw polistyrenowych obejmuje trzy główne rodzaje produktów otrzymywanych w procesie polimeryzacji styrenu, różniące się obszarami zastosowań:

2.1. Pierwsza grupa to polistyreny do spieniania EPS.

Polistyren do spieniania (EPS) jest wytwarzany w procesie polimeryzacji suspensyjnej (w zawiesinie) oraz w procesie ekstruzji gdzie surowcem jest GPPS. Głównym obszarem zastosowań polistyrenów do spieniania jest produkcja płyt termoizolacyjnych do ocieplania budynków, podstawowego materiału termoizolacyjnego stosowanego w Europie Środkowej. Kolejnym istotnym zastosowaniem EPS jest produkcja opakowań transportowych np. do sprzętu gospodarstwa domowego, telewizorów, komputerów. EPS wykorzystuje się również do produkcji elementów wykończeniowo-dekoracyjnych w budownictwie oraz do produkcji drobnych przedmiotów takich, jak np. pace murarskie oraz kaski ochronne dla rowerzystów.

2.2. Drugą grupę stanowią polistyreny, w skład których wchodzi polistyreny ogólnego przeznaczenia GPPS oraz polistyreny wysokoudarowe HIPS.

Głównym rynkiem dla polistyrenu, zarówno GPPS jak i HIPS, jest szeroko pojęty przemysł opakowań spożywczych. Z polistyrenu wytwarzane są naczynia jednorazowe, wszelkiego rodzaju kubki i pojemniki na wyroby mleczarskie, tacki, sztućce oraz używany jako surowiec w produkcji kabin

prysznicowych, opakowań jubilerskich, wszędzie tam gdzie wymagana jest sztywność, a jednocześnie transparentność wyrobu gotowego.

W innych wyrobach, wymagających zwiększonej odporności mechanicznej, stosowany jest polistyren HIPS, który dla uzyskania wymaganych parametrów mechanicznych, modyfikowany jest kauczukiem polibutadienowym. Z tego polistyrenu, poza opakowaniami, wytwarza się często np. obudowy RTV, elementy sprzętu AGD, zabawki, czy elementy meblowe.

Odbiorcą GPPS jest również rynek budowlany.

2.3. Trzecią grupę stanowią produkowane na nowej linii produkcyjnej polistyrenu ekstrudowanego płyty XPS.

Polistyren ekstrudowany produkowany jest na bazie surowców własnych – polistyrenu niskoudarowego GPPS. Płyta XPS jest jednorodnym materiałem izolacyjnym o gładkiej lub wytłaczanej powierzchni oraz strukturze składającej się z małych zamkniętych komórek.

Posiada ona szereg unikalnych właściwości jak odporność na działanie wody, izolacyjność termiczną, wytrzymałość poprzeczną i wzdłużną, możliwość pełnego recyklingu oraz jest produktem samogasnącym.

Wykorzystywana jest przede wszystkim w przemyśle budowlanym, jako materiał termoizolacyjny przy izolacji obwodowej budynków, izolacji dachów o odwróconym układzie warstw, izolacji podłóg, mostków termicznych czy murów warstwowych. Wytrzymałość mechaniczna oraz odporność na zamarzanie i odmarzanie przy znikomej nasiąkliwości powodują, iż stosowany jest w izolacji termicznej dróg, mostów, szlaków kolejowych i lotnisk.

3. Dyspersje, Kleje i Lateksy

W ofercie Grupy znajdują się dyspersje akrylowe oraz styrenowo-akrylowe, a także dyspersje polimerów octanu winylu. Głównym zastosowaniem dyspersji akrylowych, styrenowo-akrylowych i winylowo-akrylowych jest produkcja wysokiej jakości farb, tynków akrylowych, preparatów gruntujących, uszczelnaczy oraz wielu innych wyrobów chemii budowlanej. Dyspersje polioctanu winylu stosowane są głównie do produkcji klejów do drewna oraz dla przemysłu papierniczego, do impregnacji tkanin w przemyśle tekstylnym, a w budownictwie do modyfikacji betonu oraz do produkcji farb.

Grupa dysponuje dwoma instalacjami do produkcji dyspersji o sumarycznej zdolności produkcyjnej wynoszącej około 40 tys. ton rocznie. Aktualne portfolio dyspersji oferowanych na rynku obejmuje 18 produktów, sprzedawanych pod zastrzeżonymi nazwami firmowymi WINACET® oraz OSAKRYL®.

Kleje dyspersyjne oferowane są pod dwiema markami firmowymi: WOODMAX® - przeznaczone do głównie do przemysłu drzewnego i materiałów drewnopochodnych w różnych klasach wodoodporności (D1, D2, D3 i D4) oraz PAPERMAX® - kleje do przemysłu papierniczego. Sprzedaż obecnie realizowana jest przy portfolio klejów zawierającym 16 produktów.

Lateksy syntetyczne produkowane są w dwóch rodzajach: zateżone lateksy butadienowo styrenowe LBS oraz lateksy butadienowo-styrenowe karboksylowane LBSK. Lateksy syntetyczne stosowane są między innymi do produkcji wyrobów piankowych: materace, pianki cienkowarstwowe oraz w produkcji dywanów i wykładzin podłogowych, do impregnacji materiałów nietkanych. Jednym z zastosowań jest również produkcja emulsji bitumicznych stosowanych jako powłoki izolacyjne w budownictwie.

4. Media

Segment ten zajmuje się wytwarzaniem energii cieplnej oraz dystrybucją tej energii, wytwarzaniem energii elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem i obrotem energią elektryczną oraz jej dystrybucją. Rynkiem zbytu dla podstawowych produktów energetycznych tj. ciepła, energii elektrycznej, usług przesyłowych zarówno energii elektrycznej jak i cieplnej jest lokalny rynek energii.

5. Agro

Segment ten zajmuje się produkcją i sprzedażą środków ochrony roślin i biocydów. Segment AGRO zapewnia ochronę siewki, ochronę roślin przed niszczącym działaniem grzybów chorobotwórczych w trakcie całego sezonu wegetacyjnego, ochronę roślin przed szkodnikami w trakcie ich wzrostu i rozwoju, ochronę przed chwastami oraz dostarcza roślinom niezbędnych mikro i makroelementów w postaci specjalistycznych nawozów

Segmenty branżowe

	Kauczuki		Styrenopochodne		Dyspersje, Kleje i Lateksy		Media		Agro		Pozostałe		Razem	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Przychody														
Sprzedaż towarów/wyrobów gotowych (klienci zewnętrzni)	1 870	2 309	1 697	1 905	184	170	191	196	76	10	2	3	4 020	4 593
Sprzedaż usług klienci zewnętrzni)	-	-	-	-	-	-	24	11	-	-	13	14	37	25
Przychody z najmu klienci zewnętrzni)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Przychody ogółem	1 870	2 309	1 697	1 905	184	170	215	207	76	10	16	18	4 058	4 619
Koszty ogółem	(1 650)	(2 006)	(1 549)	(1 795)	(169)	(166)	(164)	(166)	(69)	(10)	(6)	(12)	(3 607)	(4 155)
- W tym R&D	(10)	(8)	(3)	(4)	(3)	(3)	-	-	-	-	-	-	(16)	(15)
Wynik segmentu	220	303	148	110	15	4	51	41	7	-	10	6	451	464
Pozostałe (koszty)/ przychody	-	(1)	3	-	-	(1)	7	9	(1)	-	(10)	9	(1)	16
Zysk operacyjny	220	302	151	110	15	3	58	50	6	-	-	15	450	480
Przychody finansowe													31	7
Koszty finansowe													(56)	(49)
Zysk/(strata) na sprzedaży aktywów finansowych													42	(11)
Zysk przed opodatkowaniem													467	427
Podatek dochodowy													(41)	(70)
Zysk netto													426	357
Aktywa segmentu	1 781	1 371	829	916	133	53	579	410	105	58	210	127	3 637	2 935
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 155	1 707
Aktywa razem	1 781	1 371	829	916	133	53	579	410	105	58	210	127	4 792	4 642
Wydatki inwestycyjne	369	183	33	21	33	1	123	108	14	30	5	102	577	445
Amortyzacja	56	52	56	57	10	7	33	30	4	-	8	10	167	156

Informacje geograficzne

Grupa wyodrębnia następujące dwa obszary geograficzne:

- Kraj - sprzedaż krajowa obejmuje wszystkie rodzaje sprzedaży (produkcja, handel, usługi) Grupy Kapitałowej w Polsce, Czechach i na Słowacji,
- Inne kraje - obejmuje wszystkie rodzaje sprzedaży Grupy Kapitałowej do wszystkich krajów świata z wyjątkiem Polski, Czech i Słowacji.

Wszystkie aktywa Grupy są zlokalizowane na terenie Polski i Czech.

Informacje geograficzne

	Kraj		Inne kraje		Razem	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Przychody (sprzedaż klientom zewnętrznym)	1 877	2 050	2 181	2 569	4 058	4 619
Aktywa	4 792	4 642	-	-	4 792	4 642
Wydatki inwestycyjne	577	445	-	-	577	445

Przychody ze sprzedaży poszczególnych produktów wraz z wyróżnieniem przychodów z tytułu sprzedaży do 10 największych klientów przedstawiono poniżej. Wśród wiodących klientów Grupy żaden nie odpowiada za więcej niż 10 procent przychodów ze sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży w ramach segmentów:

Kauczuki
Styrenopochodne
Dyspersje, kleje i lateksy

do 10 największych klientów

od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
1 211	1 437
667	735
62	62

Nota 3. Przychody ze sprzedaży

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży produktów	3 782	4 378
Przychody ze sprzedaży usług	37	25
Przychody ze sprzedaży materiałów i towarów	238	215
Przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych	1	1
	4 058	4 619

Nota 4. Koszt własny sprzedaży

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
a) Amortyzacja	167	156
b) Zużycie materiałów i energii	2 632	3 305
c) Usługi obce	282	278
d) Podatki i opłaty	26	24
e) Koszty świadczeń pracowniczych (nota 6)	186	172
f) Pozostałe koszty rodzajowe	20	22
Koszty według rodzaju, razem	3 313	3 957
Zmiana stanu zapasów produktów	77	(23)
Zmiany w zakresie kosztów rozliczonych	(16)	2
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(126)	(136)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(164)	(151)
Koszty prac badawczo rozwojowych na własne potrzeby	(16)	(15)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	3 068	3 634
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	233	219
Koszt własny sprzedaży	3 301	3 853

Nota 5. Pozostałe (koszty)/przychody operacyjne netto

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	5	4
Dotacje (Nota 9)	7	2
Otrzymane odszkodowania od firm ubezpieczeniowych	-	2
Otrzymane kary umowne	4	4
Zysk na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych	-	8
Inne	6	10
Przychody operacyjne, razem	22	30
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	(2)	(3)
Koszt niewykorzystanych mocy produkcyjnych	(5)	(2)
Spisane należności	(2)	(2)
Zużycie uprawnień do emisji CO2	(1)	(1)
Odpis aktualizujący wartość udziałów	(5)	-
Inne	(10)	(6)
Koszty operacyjne, razem	(23)	(14)
Przychody/(koszty) operacyjne netto	(1)	16

Nota 6. Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Wynagrodzenia	143	134
Ubezpieczenia społeczne	33	30
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2	2
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	8	6
	186	172

Nota 7. Przychody/(koszty) finansowe netto

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Przychody uzyskane od pożyczek i należności	11	4
Zyski z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych	15	3
Różnice kursowe netto	5	-
Przychody finansowe, razem	31	7
Koszty z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek	(51)	(23)
Straty z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych	-	(1)
Różnice kursowe netto	-	(20)
Inne	(5)	(5)
Koszty finansowe razem	(56)	(49)
Przychody/koszty finansowe netto	(25)	(42)

W okresie kończącym się 31 grudnia 2015 r. łączna kwota różnic kursowych rozpoznana w wyniku finansowym wyniosła per saldo 5 mln zł (dodatnie) (w roku 2014 per saldo 20 mln zł) (ujemne), z czego 31 mln zł (w roku 2014 4 mln zł) stanowiły dodatnie różnice kursowe, a kwotę 26 mln zł (w roku 2014 24 mln zł) stanowiły ujemne różnice kursowe.

Nota 8. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Podatek dochodowy		
Podatek dochodowy za okres bieżący	17	25
Korekta podatku za lata poprzednie	-	(5)
	17	20
Podatek odroczony		
Powstanie / odwrócenie różnic przejściowych	24	49
Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	41	70

Efektywna stopa podatkowa

		od 01.01.2015 do 31.12.2015		od 01.01.2014 do 31.12.2014
Zysk przed opodatkowaniem	%	467	%	427
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19%	89	19%	81
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)		1		1
Spisanie aktywa z tyt. ulgi inwestycyjnej		11		37
Wynik brutto spółki Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka jawna *		(51)		(35)
Korekta podatku za lata poprzednie		(4)		(5)
Spisanie aktywa z tytułu podatku odroczonego od strat podatkowych		2		-
Utworzenie aktywa z tyt. strat podatkowych wygenerowanych w latach poprzednich		-		(10)
Pozostałe		(7)		1
	9%	41	16%	70

*W wyniku przekształcenia formy prawnej Spółki Synthos Dwory Sp. z o.o. na Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. a następnie spółka jawna spółka od 1 listopada 2011 roku przestała być podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych.

W 2013 i 2014 roku Grupa dokonała kolejnych przekształceń form prawnych w spółkach zależnych jak i struktury grupy kapitałowej, skutkiem czego Spółka Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka jawna nadal jest podmiotem niebędącym podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych a wspólnik spółki jest podmiotem zwolnionym podmiotowo z podatku dochodowego.

Z uwagi na planowane dochody podatkowe do osiągnięcia w związku z oczekiwaną nadwyżką przychodów odsetkowych od udzielonych pożyczek nad kosztami odsetkowymi od zaciągniętego długu wobec spółki zależnej Zarząd szacuje, że straty podatkowe zostaną rozliczone w najbliższych latach i rozpoznane aktywo na stratach podatkowych jest odzyskiwalne. Na dzień 31.12.2015 r. Spółka dokonała aktualizacji utworzonego aktywa z tytułu podatku odroczonego spisując 2 mln zł aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego części straty podatkowej z roku 2011 niemożliwej do wykorzystania w roku 2016. Na dzień 31.12.2015 r. Spółka nie ma strat podatkowych, możliwych do wykorzystania, od których nie byłoby utworzonego aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Termin możliwe do rozliczenia poszczególnych strat podatkowych wraz z kwotami strat zaprezentowano w poniższej tabeli.

Rok podatkowy	Straty podatkowe	Pozostała do rozliczenia strata	Prawo odliczenia do roku podatkowego
2011	54	27	2016
2013	20	20	2018
2014	3	3	2019

Grupa w poprzednich okresach sprawozdawczych rozpoznała w pełnej wysokości aktywo z tytułu podatku odroczonego z tytułu ulgi inwestycyjnej w spółce zależnej Synthos PBR s.r.o. Termin możliwy do rozliczenia tej ulgi mija 30.09.2016 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa dokonała rewizji szacunków, na podstawie których rozpoznano aktywo z tytułu ulgi inwestycyjnej w Synthos PBR s.r.o. Po uwzględnieniu nowych warunków

rynkowych Zarząd uznał, że aktualna wartość aktywa możliwa do wykorzystania jest niższa, od tej, od której ujęto aktywo z tytułu podatku odroczonego w okresach poprzednich. W związku z tym dokonano spisania aktywa w kwocie 11 mln zł (w 2014 r. 37 mln) w ciężar wyniku finansowego za bieżący okres.

Biorąc pod uwagę powyższe, Zarząd szacuje iż aktywo z tytułu podatku odroczonego od ulgi inwestycyjnej na 31.12.2015 r. w kwocie 15 mln zł jest odzyskiwalne.

Władze podatkowe w Polsce oraz w istotnych spółkach prowadzących za granicą mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Spółki Grupy dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwości powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

Nota 9. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2014 r.	31	847	1 533	48	61	231	2 751
Zwiększenia:							
– Nabycie	-	-	-	-	-	455	455
– Nabycie spółki	1	1	1	-	-	-	3
– Przeniesienie	1	50	141	4	8	(204)	-
Zmniejszenia:							
– Zbycie / likwidacja	-	(5)	(10)	(11)	(3)	-	(29)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	6	15	-	1	1	23
Wartość brutto na 31 grudnia 2014 r.	33	899	1 680	41	67	483	3 203
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2014 r.	-	284	753	23	37	7	1 104
Zwiększenia:							
– Amortyzacja za okres	-	29	108	4	5	-	146
Zmniejszenia:							
– Zbycie / likwidacja	-	(3)	(10)	(6)	(3)	-	(22)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	1	8	-	-	-	9
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2014 r.	-	311	859	21	39	7	1 237
Wartość netto							
Stan na 1 stycznia 2014 r.	31	563	780	25	24	224	1 647
Stan na 31 grudnia 2014 r.	33	588	821	20	28	476	1 966

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2015 r.	33	899	1 680	41	67	483	3 203
Zwiększenia:							
– Nabycie	-	-	-	-	-	452	452
– Przeniesienie		340	321	5	24	(690)	-
Zmniejszenia:							
– Zbycie / likwidacja	-	(4)	(26)	(1)	1	(1)	(31)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	1	11	26	1	-	1	40
Wartość brutto na 31 grudnia 2015 r.	34	1 246	2 001	46	92	245	3 664
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2015 r.	-	311	859	21	39	7	1 237
Zwiększenia:							
– Amortyzacja za okres	-	35	108	4	6	-	153
Zmniejszenia:							
– Zbycie / likwidacja	-	(3)	(25)	(1)	-	-	(29)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	2	14	-	-	--	16
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2015 r.	-	345	956	24	45	7	1 377
Wartość netto							
Stan na 1 stycznia 2015 r.	33	588	821	20	28	476	1 966
Stan na 31 grudnia 2015 r.	34	901	1 045	22	47	238	2 287

Koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych zostały wykazane w wyniku finansowym w pozycji koszt własny sprzedaży w kwocie 117 mln zł (w 2014 r. 115 mln zł).

Środki trwałe w leasingu

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa Kapitałowa Synthos S.A. poza gruntami w leasingu finansowym opisanymi poniżej (wartość bilansowa 30 mln zł) nie posiadała żadnych innych środków trwałych używanych w leasingu finansowym.

Spółka Synthos Kralupy a.s. w Kralupach nad Węltawą oraz w Litwinowie - Czeska Republika użytkuje grunty na zasadzie umowy dzierżawy z właścicielem gruntu. Umowa dzierżawy jest zawarta na czas nieokreślony a wszelkie zmiany w umowie muszą być zaakceptowane przez obie strony umowy. Grupa grunty te prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rzeczowych aktywów trwałych. Wartość gruntów w leasingu jest pochodną wartości zobowiązania, oszacowanego jako bieżąca wartość przyszłych płatności wynikających z umowy dzierżawy. Wartość zobowiązania z tytułu leasingu została obliczona jako renta wieczysta z rocznych płatności czynszu 16.872.000 CZK (3 mln zł) przy użyciu stopy dyskontowej 9%. Zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego w kwocie 30 mln zł na dzień bilansowy wykazywane jest w pozycji „Inne zobowiązania długoterminowe”.

Środki trwałe w budowie

Na 31.12.2015 r. Grupa posiadała środki trwałe w budowie o wartości 238 mln zł (na 31.12.2014 r. ich wartość wynosiła 476 mln zł). Na tę kwotę składało się kilkadziesiąt rozpoczętych zadań inwestycyjnych, z których najważniejsze to: budowa kotła fluidalnego – kwota wydatków 108 mln zł, budowa instalacji odsiarczania i odazotowania 29 mln zł, wymiana kompresorów 13 mln zł.

W okresie sprawozdawczym skapitalizowano do wartości środków trwałych w budowie kwotę 14 mln zł (w 2014 r. 6 mln zł) kosztów odsetek dotyczących finansowania zewnętrznego.

Dotacje

Grupa w poprzednich okresach sprawozdawczych podpisała umowy na dofinansowanie do inwestycji. Ogółem w 2015 r. Grupa otrzymała z tytułu dotacji kwotę środków pieniężnych w wysokości 89 mln zł (w 2014 r. 109 mln zł). Ogółem saldo dotacji otrzymanych pozostających do rozliczenia w przyszłości na dzień 31 grudnia 2015 r. 233 mln zł (31 grudnia 2014 r. 149 mln zł) wykazywane jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w linii przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych (odpowiednio w podziale na część długo i krótkoterminową).

W 2015 r. ujęto w pozostałych przychodach operacyjnych 7 mln zł (w 2014 r. 2 mln zł) z tytułu rozliczenia dotacji współmiernie z amortyzacją środków trwałych sfinansowanych częściowo dotacjami.

Najistotniejsze projekty inwestycyjne, dla których otrzymano dotacje zostały opisane poniżej.

a) Centrum badawczo-rozwojowe

W dniu 23 listopada 2012 r. podpisano umowę z Ministerstwem Gospodarki na dofinansowanie Centrum Badawczo-Rozwojowego Nowych Technologii, które powstało w Oświęcimiu. W dniu 10 września 2015 r. podpisano aneks do umowy w którym wydłużono termin zakończenia umowy do 30 listopada 2015 r. Na dzień 31 grudnia 2015 r. składniki rzeczowych aktywów trwałych objęte dofinansowaniem zostały oddane do użytkowania.

Koszty kwalifikowane inwestycji wyniosły ponad 49,8 mln zł. Spółka otrzyma 50% wsparcia z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, tj. ponad 24,9 mln zł.

Realizacja przedsięwzięcia obejmowała budowę laboratoriów do prowadzenia syntez (skala laboratoryjna i półtechniczna), badań analitycznych i aplikacyjnych. Prawie 73% kosztów projektu przeznaczone będzie na nabycie najnowszego sprzętu badawczego.

Projekt umożliwił stworzenie wyposażonego w najnowszą aparaturę Centrum Badawczo-Rozwojowego, którego głównym celem jest opracowanie i wdrożenie do produkcji nowych, innowacyjnych produktów, w tym przede wszystkim nowych rodzajów kauczuków syntetycznych. Pozwolą one wytwórcom opon na opracowanie produktów o dużo niższych oporach toczenia i zwiększonej przyczepności do nawierzchni, co przełoży się na znaczne zmniejszenie zużycia paliwa i poprawienie bezpieczeństwa jazdy.

W ramach Projektu opracowana będzie również nowa, innowacyjna technologia wytwarzania głównego surowca do syntezy ww. kauczuków, tj. butadienu. Technologia ta w odróżnieniu od obecnie stosowanych będzie opierała się na surowcach odnawialnych, co pozwoli na uniezależnienie się od cen ropy.

W 2015 r. Spółka wydatkowała na powyższy projekt 36 mln zł (a w 2014 r. była to kwota 8 mln zł).

W 2015 r. Spółka otrzymała z tytułu dotacji kwotę środków pieniężnych w wysokości 19 mln zł (w 2014 r. - 5 mln zł). W 2015 r. ujęto w pozostałych przychodach operacyjnych 1 mln zł (w roku 2014 - 1 mln zł) z tytułu rozliczenia dotacji wspólnie z amortyzacją środków trwałych sfinansowanych częściowo dotacją. Ogółem saldo dotacji otrzymanych pozostających do rozliczenia w przyszłości na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosi 30 mln zł (na 31 grudnia 2014 r. 12 mln zł) i wykazywane jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w linii przychody przyszłych okresów z tytułu dotacji rządowych.

b) Instalacja do produkcji kauczuków SSBR

W grudniu 2012 roku Synthos S.A. podpisał z Ministerstwem Gospodarki umowę na dofinansowanie projektu „Wdrożenie innowacyjnej technologii wytwarzania kauczuków SSBR X3 w Synthos Dwory 7”.

Celem inwestycji jest dywersyfikacja produkcji przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie na rynek nowego innowacyjnego produktu, tj. sfunkcjonalizowanego kauczuku styrenowo-butadienowego otrzymywanego metodą rozpuszczalnikową (S-SBR). Innowacja produktowa zostanie osiągnięta dzięki wdrożeniu zaawansowanej technologii produkcji kauczuków posiadających unikalne parametry i właściwości zakupionej przez Synthos S.A. od spółki The Goodyear Tire & Rubber Company.

Kwota wydatków kwalifikowanych wynosi ponad 489 mln zł, z czego kwota dofinansowania to prawie 147 mln złotych. W wyniku realizacji projektu utworzonych zostanie co najmniej 162 nowe miejsca pracy.

W 2013 roku rozpoczęto prace związane z realizacją powyższej inwestycji. Zakończenie inwestycji nastąpiło we wrześniu 2015 r. Grupa wydatkowała w 2015 r. na ten cel 311 mln zł (w 2014 r. 121 mln zł).

W 2015 r. Spółka otrzymała z tytułu dotacji kwotę środków pieniężnych w wysokości 57 mln zł (w 2014 r.: 60 mln zł).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. brak jest przesłanek wskazujących na utratę wartości nieukończonych prac inwestycyjnych.

Nota 10. Wartości niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Koncesje, licencje komputerowe, oprogramowanie komputerowe i pozostałe	Znaki towarowe, know-how do produkcji	Licencje produkcyjne	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2014 r.	29	72	-	91	94	286
– Nabycie	12	8	55	7	6	88
– Zbycie / likwidacja	-	(2)	-	-	-	(2)
– Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	1	-	-	-	1	2
Wartość brutto na 31 grudnia 2014 r.	42	78	55	98	101	374
Umorzenie na 1 stycznia 2014 r.	1	40	-	-	94	135
– Amortyzacja za okres	-	10	-	2	-	12
– Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	(1)	-	-	1	-
Umorzenie na 31 grudnia 2014 r.	1	49	-	2	95	147
Wartość netto						
Stan na 1 stycznia 2014r.	28	32	-	91	-	151
Stan na 31 grudnia 2014 r.	41	29	55	96	6	227

	Koszty prac rozwojowych	Koncesje, licencje komputerowe, oprogramowanie komputerowe i pozostałe	Znaki towarowe, know-how do produkcji	Licencje produkcyjne	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2015 r.	42	78	55	98	101	374
– Nabycie	2	14	13	-	-	29
– Zbycie / likwidacja	-	(6)	-	-	-	(6)
– Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej		-			2	2
Wartość brutto na 31 grudnia 2015 r.	44	86	68	98	103	399
Umorzenie na 1 stycznia 2015 r.	1	49	0	2	95	147
– Amortyzacja za okres	-	8	4	2	-	14
– Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	(1)	-	-	2	1
Umorzenie na 31 grudnia 2015 r.	1	56	4	4	97	162
Wartość netto						
Stan na 1 stycznia 2015r.	41	29	55	96	6	227
Stan na 31 grudnia 2015 r.	43	30	64	94	6	237

Wartości niematerialne na dzień bilansowy stanowią głównie: zakupione licencje na wytwarzanie produktów, znaki towarowe, oprogramowania komputerowe.

Licencje obejmują głównie licencję na produkcję kauczuku polibutadienowego w kwocie 33 mln zł (w oparciu o tę licencję Grupa w 2011 roku uruchomiła produkcję kauczuku PBR w spółce Synthos PBR s.r.o.), licencję na produkcję kauczuku SSBR w kwocie 58 mln zł (w oparciu o tę licencję Grupa rozpoczęła w 2013 roku budowę instalacji do produkcji kauczuków SSBR) oraz licencję na produkcję kauczuku polibutadienowego w kwocie 7 mln zł na uruchomienie nowej inwestycji w spółce Synthos do Brasil. Na dzień 31.12.2015 r. przeprowadzono testy na utratę wartości powyższych licencji. Testy nie wykazały utraty wartości.

W pozycji koszty prac rozwojowych ujęto nakłady związane z pracami nad rozwojem nowych produktów oraz komercjalizacją procesów pozyskiwania głównych surowców do produkcji z alternatywnych źródeł, co dywersyfikuje kierunki źródeł dostaw głównych surowców do produkcji w Grupie Kapitałowej.

Grupa przeprowadziła test na utratę wartości kosztów nieukończonych prac rozwojowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. test nie wykazał utraty wartości.

W 2014 r. Grupa nabyła 100% udziałów w spółce Zakład Doświadczalny "Organika" Sp. z o.o. w Nowej Sarzynie (wartość transakcji nabycia wyniosła 9 mln zł, nabyto aktywa netto o wartości godziwej 5 mln zł (wartość przyjęta dla celów rozliczenia nabycia) i ujęto ustaloną wartość firmy w kwocie 4 mln zł). Wartość firmy ujęta jest w pozycji Inne wartości niematerialne.

Nota 11. Podatek odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa		Zobowiązania		Wartość netto	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	(3)	(3)	71	67	68	64
Pozostałe inwestycje	(1)	(1)	-	-	(1)	(1)
Zapasy	(1)	(1)	-	-	(1)	(1)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	(1)	20	23	20	22
Świadczenia pracownicze	-	-	-	-	-	-
Rezerwy	(1)	(1)	-	-	(1)	(1)
Zobowiązania	(24)	(23)	-	-	(24)	(23)
Ulga inwestycyjna	(15)	(37)	-	-	(15)	(37)
Straty podatkowe	(10)	(13)	-	-	(10)	(13)
Aktywa / zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(55)	(80)	91	90	36	10
Kompensata	41	47	(41)	(47)	-	-
Aktywa / zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w bilansie	(14)	(33)	50	43	36	10
Aktywa/zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	(13)	(25)	23	2	10	(23)
Aktywa/zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	(1)	(8)	27	41	26	33

Zmiana różnic przejściowych w okresie**Zmiana różnic przejściowych ujęta w**

	Stan na 01.01.2015	Wyniku finansowym	Kapitale z tytułu różnic kursowych z przeliczenia (pozostałe całkowite dochody)	Stan na 31.12.2015
Rzeczowe aktywa trwałe	64	3	1	68
Pozostałe inwestycje	(1)	-	-	(1)
Zapasy	(1)	-	-	(1)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	22	(2)	-	20
Rezerwy	(1)	-	-	(1)
Ulga inwestycyjna	(37)	21	1	(15)
Straty podatkowe	(13)	3	-	(10)
Zobowiązania	(23)	(1)	-	(24)
	10	24	2	36

	Stan na 01.01.2014	Wyniku finansowym	Kapitale z tytułu różnic kursowych z przeliczenia (pozostałe całkowite dochody)	Stan na 31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	64	(1)	1	64
Pozostałe inwestycje	(1)	-	-	(1)
Zapasy	-	(1)	-	(1)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1)	22	1	22
Rezerwy	(1)	-	-	(1)
Ulga inwestycyjna	(86)	50	(1)	(37)
Straty podatkowe	(13)	-	-	(13)
Zobowiązania	(2)	(21)	-	(23)
	(40)	49	1	10

Nota 12. Zapasy

	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	208	142
Produkty w toku	59	69
Wyroby gotowe	195	272
Towary	5	13
	467	496

Zapasy są przedstawione w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizacyjne, które na dzień 31.12.2015 r. wynoszą 7 mln zł (31 grudnia 2014 r. 13 mln zł). Zmiany wartości odpisów aktualizujących wynikają ze sprzedaży, wykorzystania lub likwidacji odpowiednich pozycji asortymentowych i są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji pozostałe (koszty)/przychody

operacyjne. Wartość odpisów aktualizujących zapasy, ujęta w wyniku finansowym, wyniosła w 2015 r. 6 mln zł (w 2014 r. 9 mln zł).

Nota 13. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	31 .12. 2015	31.12. 2014
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	610	740
Należności z tytułu pozostałych podatków	51	137
Należności z tytułu instrumentów finansowych	-	4
Należności z tytułu umowy cash pooling	-	50
Zaliczki na zakup środków trwałych	1	9
Przedpłaty	4	9
	666	949

Należności z tytułu dostaw i usług są przedstawione w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizujące w kwocie 13 mln zł (31 grudnia 2014 r. 16 mln zł). Odpisy aktualizujące wartość należności utworzono w związku z uprawdopodobnionym brakiem ich ściągальności. Wartość odpisów aktualizujących należności ujęta w wyniku finansowym wyniosła w 2015 r. 2 mln zł (2014 r. 4 mln zł). Dodatkowo, odpisy aktualizujące w wysokości 5 mln zł (2014 r. 5 mln zł) zostały rozwiązane w związku ze spłatą należności.

Należności z tytułu cash-poolingu dotyczą należności od podmiotów powiązanych ze spółką Butadien Kralupy a.s. (wspólne porozumienie Grupy) i zostały ujęte odpowiednio w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy w związku z zastosowaniem od 1 stycznia 2014 r. nowego MSSF 11.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość należności stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu kredytów wynosiła 200 mln zł (31 grudnia 2014 r. 240 mln zł).

Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 30-120 dni, w zależności od segmentu działalności.

Wartość bilansowa należności z tytułu dostaw i usług jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.

W odniesieniu do należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu wartość godziwa dla celów ujawnień została oszacowana na bazie zdyskontowanych przepływów przy zastosowaniu stopy dyskonta opartej na aktualnych rynkowych stopach procentowych (poziom 2 w hierarchii wyceny wartości godziwej).

Nota 14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 .12. 2015	31.12. 2014
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	488	405
Lokaty krótkoterminowe	563	379
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w bilansie	1 051	784
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 051	784

Grupa nie posiadała środków pieniężnych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu. Wartość bilansowa środków pieniężnych odpowiada wartości godziwej,

Nota 15. Kapitał zakładowy

	31 .12. 2015	31.12. 2014
Liczba akcji na początek okresu	1 323 250 000	1 323 250 000
Liczba akcji na koniec okresu	1 323 250 000	1 323 250 000
Wartość nominalna 1 akcji (zł)	0,03	0,03

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki. Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Spółki w przypadku podziału majątku. Na dzień 31 grudnia 2015 roku akcjonariuszami Spółki posiadającymi powyżej 5% ogólnej liczby głosów są:

Pan Michał Sołowow posiada pośrednio – poprzez wskazane poniżej podmioty zależne 826 559 009 głosów na WZ, stanowiących 62,46% ogólnej liczby głosów na WZ spółki Synthos S.A.

Nazwa spółki zależnej	Siedziba	Liczba akcji spółki Synthos S.A.	% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na WZA spółki Synthos S.A.
FTF Galleon S.A.	Warszawa	682 918 112	51,61%
Ustra S.A.	Kielce	143 640 897	10,85%
		826 559 009	62,46%

O zmianach w stanie posiadania znacznych pakietów akcji w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku Emitent informował raportem bieżącym nr 1/2016. Zmiany te zostały uwzględnione w powyższym zestawieniu.

Nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Emitenta po okresie sprawozdawczym - w okresie od 31 grudnia 2015 roku do dnia przekazania niniejszego raportu.

Spółką sprawującym kontrolę nad Grupą na najwyższym szczeblu jest spółka FTF Galleon S.A. z siedzibą w Warszawie. Stroną kontrolującą na najwyższym szczeblu jest Pan Michał Sołowow.

Dywidenda wypłacona na akcję

	31 .12. 2015	31.12. 2014
Dywidenda wypłacona na jedną akcję	0,25	0,31

W dniu 25 czerwca 2015 r. ZWZ podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy w kwocie 331 mln zł (w 2014 roku 410 mln zł). Dywidenda została wypłacona 17 lipca 2015 roku.

Udziały niekontrolujące

Łącznie udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2015 r. wynoszą 13 mln zł i dotyczą spółki Miejsko-Przemysłowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. z siedzibą w Oświęcimiu. Poniżej przedstawiono skrócone informacje finansowe jednostki zależnej, w odniesieniu do której występują udziały niekontrolujące (dane w mln zł).

	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa trwałe	63	61
Aktywa obrotowe	5	6
Aktywa	68	67
Kapitał własny	60	58
Zobowiązania długoterminowe	5	5
Zobowiązania krótkoterminowe	3	5
Przychody ze sprzedaży	22	19
Zysk netto	2	3
Całkowite dochody	2	3

Dywidenda w 2015 r. nie była wypłacana udziałowcom niekontrolującym (w 2014 r. wypłacono 1 mln zł).

Nota 16. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Spółki Dominującej oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	31.12.2015	31.12.2014
Zysk netto za rok w mln zł	426	357
Średnia ważona liczba akcji na koniec okresu	1 323 250 000	1 323 250 000
Zysk na jedną akcję Podstawowy i rozwodniony (w zł)	0,32	0,27

Nota 17. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych.

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu obligacji	1 683	1 467
Zobowiązania z tytułu pożyczek	2	6
	1 685	1 473
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu odsetek od obligacji	17	15
Zobowiązania z tytułu pożyczek	4	4
	21	19

Dalsze informacje odnośnie zobowiązań z tyt. kredytów i obligacji przedstawiono w nocie 21.

Harmonogram spłat kredytów oraz innych instrumentów dłużnych

<i>waluta i wysokość oprocentowania</i>	Razem	do 1 roku	Powyżej 5 lat
Stałe oprocentowanie	1 706	21	1 685
	1 706	21	1 685

Grupa w okresie sprawozdawczym poprzez spółkę zależną Synthos Finance AB (publ), z siedzibą w Sztokholmie w Szwecji, wyemitowała obligacje typu senior notes o łącznej wartości nominalnej 50.000.000 EUR (w 2014 roku 350.000.000 EUR) ("Obligacje"). Obligacje posiadają stałe oprocentowanie w wysokości 4.000% w skali roku, z odsetkami płatnymi w okresach półrocznych (w dniach 30 marca oraz 30 września), pierwsza wypłata odsetek nastąpiła w dniu 30 marca 2015 r., natomiast ich terminem zapadalności będzie 30 września 2021 r. Obligacje zostały wyemitowane po cenie równej 100% wartości nominalnej za łączną kwotę 400.000.000 EUR (w 2014 r.: 350.000.000 EUR). Obligacje stanowią uprzywilejowane (senior) zobowiązanie i w kategorii spłaty są traktowane na równi z istniejącym i przyszłym niezabezpieczonym uprzywilejowanym (senior) zadłużeniem. Obligacje mają charakter obligacji niezabezpieczonych oraz są gwarantowane solidarnie przez Emitenta oraz jego spółki zależne: Synthos Dwory 7 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. j., SYNTHOS Kralupy a.s., TAMERO INVEST s.r.o. oraz SYNTHOS PBR s.r.o. (razem z Emitentem, jako "Gwaranci"). Grupa Synthos S.A. przeznaczyła środki pozyskane z emisji Obligacji na ogólne cele korporacyjne (w roku 2014 również na spłatę zadłużenia zaciągniętego w bankach). Wartość nominalna jednej obligacji wynosi 100.000 EUR, wycena wg wartości godziwej na dzień bilansowy waha się w przedziale od 99.300 EUR do 99.350 EUR za jedną obligację (tj. równowartość kwoty 1 693 mln zł) (dla roku 2014: od 97.500 EUR do 97.815 EUR tj. 1 457 mln zł). Wartość godziwa została ustalona na bazie notowań na Irlandzkiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Nota 18. Rezerwy

	Likwidacja majątku	Rekultywacja	Pozostałe rezerwy	Razem
Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	30	3	1	34
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	30	3	1	34
Część długoterminowa	30	-	-	30
Część krótkoterminowa	-	3	1	4
	30	3	1	34
Wartość na dzień 1 stycznia 2014 r.	30	3	1	34
Wartość na dzień 31 grudnia 2014 r.	30	3	1	34
Część długoterminowa	30	-	-	30
Część krótkoterminowa	-	3	1	4
	30	3	1	34

Rezerwa na koszty likwidacji majątku

W grudniu 2005 r. Zarząd Firmy Chemicznej Dwory S.A podjął decyzję o zamknięciu wydziału elektrolizy. Zidentyfikowany na podstawie przeprowadzonych próbnych pomiarów oraz wcześniejszych doświadczeń Grupy poziom zanieczyszczeń budynków wydziału elektrolizy wskazuje na konieczność ich całkowitego wyburzenia i poniesienia kosztów utylizacji w celu spełnienia wymogów środowiskowych określonych przepisami prawa oraz w pozwoleniu zintegrowanym dla wydziału elektrolizy.

Dla celów szacunku rezerwy przyjęto założenie, iż zakończenie prac wyburzeniowych nastąpi do końca 2030 r. (przewidywany okres trwałości budynków).

Rezerwa na ochronę hydrologiczną wód podziemnych

Rezerwa dotyczy ryzyka w zakresie ochrony środowiska. Ryzyko to związane jest z hydrogeologiczną ochroną wód podziemnych, gdzie występuje zwiększona obecność wolnych węglowodorów olejowych w gruncie. Zaktualizowana analiza ryzyka dotyczącego podglebia wskazuje na pewne zanieczyszczenia wolnymi węglowodorami aromatycznymi w miejscu zlokalizowania magazynów gazów ciekłych, styrenu i polistyrenów.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa wykazuje rezerwę na przewidywane koszty rekultywacji terenów. Równocześnie Grupa prowadzi badania i prace zabezpieczające mające na celu zapobieżenie przeniknięciu zanieczyszczenia przez bariery ochrony hydrogeologicznej.

Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie rezerwy, na odszkodowania dla pracowników z tytułu wypadków przy pracy.

Nota 19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	308	416
Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń oprócz podatku dochodowego	2	5
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9	6
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	60	65
Fundusze specjalne	1	-
Zobowiązania inwestycyjne	41	152
Pozostałe zobowiązania	8	8
	429	652

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter

W odniesieniu do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu wartość godziwa dla celów ujawnień została oszacowana na bazie zdyskontowanych przepływów przy zastosowaniu stopy dyskonta opartej na aktualnych rynkowych stopach procentowych.

Nota 20. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	od 01.01.2015 do 31.12.2015	od 01.01.2014 do 31.12.2014
Należności:		
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	283	(36)
Zmiana stanu zaliczek na środki trwałe oraz należności z tytułu działalności inwestycyjnej	(8)	24
Różnice kursowe z przeliczenia	(35)	19
Zmiana stanu należności w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	240	7
Zobowiązania:		
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług, pozostałych zobowiązań	(223)	96
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	111	(101)
Różnice kursowe z przeliczenia	(1)	21
Zmiana stanu zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(113)	16
Zapasy:		
Bilansowa zmiana zapasów	29	(41)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej	-	10
Zmiana stanu zapasów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	29	(31)

Nota 21. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe) powstają w normalnym toku działalności Grupy. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe, na zatwierdzone w budżecie Grupy na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego i instrumentów pochodnych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe jest głównie związane z należnościami Grupy od klientów oraz środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	31.12.2015	31.12.2014
Należności handlowe oraz pozostałe	615	808
- w tym		
Dyspersje, lateksy i kleje	21	21
Kauczuki	304	399
Tworzywa styrenowe	200	250
Media	5	11
Pozostałe	80	127
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 051	784
	1 666	2 400

Z uwagi na obowiązujące w Grupie procedury oraz liczną bazę klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Grupa dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców oraz w uzasadnionych przypadkach wymaga stosownych zabezpieczeń. Ponadto około 38% należności Grupy jest objętych polisą ubezpieczenia należności.

Kontrahenci, w stosunku do których Grupa nie posiada historii współpracy lub sprzedaż następuje sporadycznie, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast kredyt kupiecki jest przyznawany odbiorcom, z którymi istnieje pozytywna historia współpracy oraz posiadają zdolność kredytową ocenioną na podstawie źródeł zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane indywidualnie w stosunku do każdego klienta.

Obroty Grupy koncentrują się w trzech głównych segmentach, związanych z profilem działalności:

- a) Największą grupę stanowią należności od odbiorców tworzyw kauczukowych – około 49% należności. Struktura formy prawnej kontrahentów tego segmentu jest dość jednolita, ponieważ w przeważającej większości są to podmioty wchodzące w skład międzynarodowych koncernów. W grupie tej ubezpieczone jest 19% salda należności; ponadto 13% zabezpieczone jest akredytywą lub inkasem.
- b) Drugi ważny segment stanowią należności od odbiorców tworzyw styrenowych – 33 % należności. Kontrahenci należący do tego segmentu stanowią niejednorodną grupę pod względem formy prawnej, albowiem są to zarówno spółki prawa handlowego, jak i osoby prowadzące działalność gospodarczą. W stosunku do 79% salda tej grupy odbiorców Grupa posiada zabezpieczenie w formie ubezpieczenia należności.
- c) Trzecim głównym segmentem związanym z zasadniczym profilem działalności są należności od odbiorców dyspersji, klejów i lateksów – 3% należności. Grupa ta biorąc pod uwagę formę prawną klientów jest zbliżona do drugiego segmentu. Jednocześnie 70 % należności objętych jest ubezpieczeniem.

W ocenie Zarządu ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności jest oceniane jako nieznaczące.

Utrata wartości

Poniższa tabela prezentuje strukturę wiekową należności z tytułu dostaw i usług:

	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość brutto	Utrata wartości
Nieprzeterminowane	576	-	761	-
Przeterminowane	52	-	64	-
1-30 dni	24	-	36	-
30-180 dni	5	-	3	-
181-365 dni	-	-	-	0
powyżej 1 roku	23	(13)	25	(16)
	628	(13)	825	(16)

Zwiększenia i zmniejszenia odpisów aktualizujących kształtowały się następująco:

	2015	2014
Stan na 1 stycznia	16	17
Korekta z BO	-	-
Utworzenie	2	4
Rozwiązanie	(5)	(5)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-
Stan na 31 grudnia	13	16

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, w bankach: Citibank Handlowy, PKO BP, BNP Paribas, Bank ING, Pekao S.A., Royal Bank of Scotland, HSBC, BZWBK, Komercji Banka. W bankach Pekao S.A. i BZWBK Grupa utrzymuje ponad 20% posiadanych środków pieniężnych.

Grupa przechowuje swoje środki pieniężne jedynie w instytucjach finansowych o najwyższej reputacji. Zarząd jednostki dominującej nie widzi istotnego ryzyka związanego z utratą wartości środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

	31.12.2015	31.12.2014
Banki o ratingu A+	135	62
Banki o ratingu A-	660	602
Banki o ratingu AA-	82	5
Banki o ratingu BBB+	4	24
Bank o ratingu BBB	170	91
Środki pieniężne w bankach razem	1 051	784

Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Działania mające na celu ograniczenie przedmiotowego ryzyka obejmują właściwe zarządzanie płynnością finansową, realizowane poprzez poprawną oceną poziomu zasobów środków pieniężnych w oparciu o plany przepływów środków

pieniężnych w różnych horyzontach czasowych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa posiadała 500 mln zł (2014 r. 600 mln zł) możliwego do wykorzystania limitu kredytowego w rachunkach bieżących. Na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2014 r. Grupa nie korzystała z tej opcji finansowania.

31 grudnia 2015 r.

	Wartość bilansowa	Zakontraktowana	powyżej		
		wartość przepływów	do 1 roku	1-5 lat	5 lat
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu obligacji	(1 702)	(2 114)	(68)	(273)	(1 773)
Zobowiązania z tytułu pożyczek	(4)	(4)	(4)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i inne zobowiązania	(409)	(409)	(409)	-	-
	(2 115)	(2 527)	(481)	(273)	(1 773)

31 grudnia 2014 r.

Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu obligacji	(1 482)	(1 909)	(59)	(239)	(1 611)
Zobowiązania z tytułu pożyczek	(9)	(9)	(4)	(5)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i inne zobowiązania	(633)	(633)	(633)	-	-
Swap procentowy	(2)	(2)	(2)	-	-
	(2 126)	(2 553)	(698)	(244)	(1 611)

Ryzyko rynkowe**Ryzyko stopy procentowej**

Ekspozycja Grupy na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych na lokatach bankowych opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na EURIBOR + marża lub na WIBOR + marża oraz wyemitowanych obligacji oprocentowanych według stopy stałej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych stóp procentowych:

31 grudnia 2015 r.

Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	Bazowa stopa procentowa			
	WIBOR	PRIBOR	EURIBOR	USDLIBOR
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	537	101	375	38
Zobowiązania z tytułu kredytu	-	(6)	-	-
	537	95	375	38

31 grudnia 2014 r.

Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	Bazowa stopa procentowa			
	WIBOR	PRIBOR	EURIBOR	USDLIBOR
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	482	60	196	46
Zobowiązania z tytułu kredytu	-	(9)	-	-
	482	51	196	46

Grupa nie posiada instrumentów finansowych o stałej stopie wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji oprocentowanych według stopy stałej wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

W związku z tym zmiana stopy procentowej na dzień bilansowy nie wpłynie na wycenę tych instrumentów i w efekcie na sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy i na kapitały własne. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

	Wynik finansowy		Kapitał własny	
	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp	zwiększenia 100bp	zmniejszenia 100bp
<i>WIBOR</i>				
31 grudnia 2015 r.	5	(5)	5	(5)
31 grudnia 2014 r.	5	(5)	5	(5)
<i>PRIBOR</i>				
31 grudnia 2015 r.	1	(1)	1	(1)
31 grudnia 2014 r.	1	(1)	1	(1)
<i>EURIBOR</i>				
31 grudnia 2015 r.	4	(4)	4	(4)
31 grudnia 2014 r.	2	(2)	2	(2)

Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe wynika z wyemitowanych obligacji oraz z rozrachunków handlowych. Około 74% przychodów i 90% kosztów Grupy jest związanych z transakcjami rozliczanymi w walutach obcych. Wahania kursowe mają wpływ na wielkość przychodów ze sprzedaży i koszty zakupu surowców. Umocnienie waluty krajowej ma negatywny wpływ na rentowność eksportu oraz sprzedaż krajową, jakkolwiek spowodowane wahaniami kursowymi zmiany przychodów z eksportu oraz ze sprzedaży krajowej wycenianej na bazie notowań, równoważone są poprzez zmiany kosztów importu surowcowego (lub wycenionego na bazie notowań walutowych), łagodząc w dużej mierze ekspozycję Grupy na ryzyko zmian kursów walutowych.

Na zarządzanie ryzykiem kursowym składają się procesy: identyfikacji i pomiaru ryzyka, monitorowania sytuacji na rynkach finansowych, dostosowywania – tam, gdzie to możliwe – wielkości zobowiązań i należności w poszczególnych walutach.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (ekspozycji bilansowej na 31 grudnia 2015 r.) Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według walut, w których są one denominowane (dane w milionach złotych):

31 grudnia 2015 r.	Pozycje w walucie obcej			Pozycje w walucie funkcjonalnej	
	EUR	USD	GBP	CZK	PLN
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	376	92	-	58	84
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	375	38	-	101	537
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(203)	(48)	-	(65)	(93)
Zobowiązania z tytułu obligacji i pożyczek	(1 702)			(4)	
Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe	(1 154)	82	-	Nie dotyczy	Nie dotyczy
31 grudnia 2014 r.	EUR	USD	GBP	CZK	PLN
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	500	104	2	94	108
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	196	46	-	60	182
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(341)	(43)	-	(118)	(130)
Zobowiązania z tytułu obligacji i pożyczek	(1 482)			(9)	-
Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe	(1 127)	107	2	nie dotyczy	nie dotyczy

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie walut funkcjonalnych na dzień bilansowy o 10% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

	31 grudnia 2015 r.		31 grudnia 2014 r.	
	+10 p.p.	-10 p.p.	+10 p.p.	-10 p.p.
Wpływ na wynik netto				
USD	8	(8)	11	(11)
EUR	(115)	115	(113)	113
Wpływ na kapitały własne				
USD	8	(8)	11	(11)
EUR	(115)	115	(113)	113

Ryzyko cenowe

Ekspozycja Grupy na zmiany cen rynkowych dotyczy głównie posiadanych akcji notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych oraz na NYSE EURONEXT.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	2015	2014
Stan na 1 stycznia	133	259
Zwiększenie w wyniku nabycia akcji	-	-
Zmniejszenie w wyniku zbycia akcji*	(120)	(133)
Wycena ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny**	(7)	7
Stan na 31 grudnia	6	133

*Wartość bilansowa akcji na dzień zbycia wynosiła 120 mln zł; kwota przeniesiona z pozostałych całkowitych dochodów w związku ze zbyciem wynosiła 42 mln zł, stąd na wynik na zbyciu wpłynęła kwota 78 mln zł (120 mln zł - 42 mln zł).

W bieżącym okresie Grupa Kapitałowa sprzedała akcje Spółki Echo investment S.A. za kwotę 121 mln zł. Zysk na sprzedaży 42 mln zł ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Zysk na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży” (w roku 2014 r: sprzedano akcje Rovese za kwotę 90 mln zł, strata na sprzedaży wyniosła 11 mln zł).

** w roku 2015, w pozostałych całkowitych dochodach ujęto stratę z wyceny w kwocie 7 mln zł i jednocześnie przeniesiono kwotę skumulowanego zysku ujętego w kapitale z aktualizacji wyceny w kwocie 42 mln zł w związku ze sprzedażą akcji. W roku 2014, w kapitale z aktualizacji wyceny ujęto zysk z wyceny akcji w kwocie 7 mln. zł; jednocześnie z pozostałych całkowitych dochodów przeniesiono kwotę zysku 33 mln zł w związku ze sprzedażą akcji Spółki Rovese S.A., stąd wpływ netto na pozostałe całkowite dochody w 2014 był ujemny i wyniósł (27) tys. zł.

Wykaz posiadanych akcji 2015	Ilość akcji	Wartość w mln zł
- Global BioEnergies	59 625	6
Razem		6

Wykaz posiadanych akcji 2014	Ilość akcji	Wartość w mln zł
- Echo Investment S.A.	17 884 050	126
- Global BioEnergies	59 625	7
Razem		133

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości posiadanych akcji na zmianę kursów giełdowych tych aktywów. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzrost lub spadek kursu akcji o +/- 10% na wartość tych aktywów.

	Pozostałe całkowite dochody	
	wzrost kursów 10%	spadek kursów 10%
31 grudnia 2015 r.	1	(1)
31 grudnia 2014 r.	13	(13)

Ryzyko zmian cen surowców, wyrobów, usług, powodujące spadek marży realizowanej przez Grupę.

Grupa jest narażona na ryzyko zmian cen rynkowych wykorzystywanych surowców, jak i swoich produktów. Ryzyko to jest minimalizowane poprzez zapisy w umowach sprzedaży odnoszące ceny produktów sprzedawanych przez Grupę do rynkowych cen surowców, z których je wytwarza. Ponieważ formuła cenowa zawarta w kontraktach sprzedaży jest ściśle powiązana z kosztem wytworzenia, wbudowany instrument pochodny nie spełnia kryteriów do odrębnego ujęcia.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa dostępne do sprzedaży	6	-	-
Obligacje	(1 693)		

- Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 r.

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa dostępne do sprzedaży	133	-	-
Kontrakty forward		4	
Obligacje	(1 457)		
Instrumenty pochodne	-	(5)	-

Poziom 1

Akcje spółek notowanych na giełdach papierów wartościowych oraz wyemitowane obligacje notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa została ustalona na bazie notowania na rynku giełdowym.

Poziom 2

Kontrakty SWAP zabezpieczające stopę procentową kredytów. Wartość godziwa została ustalona na podstawie wyceny banków wystawiający powyższe kontrakty. Kontrakty Forward na sprzedaż waluty

Poziom 3

Nie wystąpiły

Pozostałe instrumenty:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej
- z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów;
- Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej
- z uwagi na ich krótkoterminowy charakter;

- Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny charakter ich oprocentowania;
- Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji długoterminowych, wartość nominalna jednej obligacji wynosi 100.000 EUR, wycena wg wartości godziwej na dzień bilansowy waha się w przedziale od 97.500 EUR do 97.815 EUR za jedną obligację
- W odniesieniu do należności i zobowiązań wycenianych wg zamortyzowanego kosztu (poza obligacjami) wartość godziwa dla celów ujawnień została oszacowana na bazie zdyskontowanych przepływów przy zastosowaniu stopy dyskonta opartej na aktualnych rynkowych stopach procentowych (poziom 2 w hierarchii wyceny wartości godziwej).

Zarządzanie kapitałami i płynnością

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami oraz płynnością jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, stabilnego finansowania oraz właściwych relacji między tymi wielkościami. Powyższe stanowi podstawę zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i wpływa na możliwość stabilnego rozwoju Grupy. Grupa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału, wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań oraz relacji wyników operacyjnych do zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi.

Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy.

Wyszczególnienie	2015 r.	2014 r.	zmiana
<i>Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE)¹⁾</i>	18,47%	15,99%	2,50%
<i>EBITDA²⁾ / Kapitały własne</i>	26,76%	28,43%	(1,68%)
<i>Wskaźnik płynności bieżącej³⁾</i>	4,85	3,32	1,53
<i>Wskaźnik płynności szybkiej⁴⁾</i>	3,84	2,59	1,25
<i>Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego⁵⁾</i>	108%	108%	-
<i>Zadłużenie netto⁶⁾ / EBITDA</i>	1,11	1,16	(0,05)
<i>EBITDA / Koszty obsługi zadłużenia⁷⁾</i>	12,59	70,67	(58,08)

1) Zysk netto za rok obrotowy do wartości kapitałów własnych na dzień bilansowy

2) EBITDA: wynik operacyjny za rok obrotowy powiększony o amortyzację

3) Aktywa obrotowe do zobowiązań krótkoterminowych na dzień bilansowy

4) Aktywa obrotowe pomniejszone o zapasy do zobowiązań krótkoterminowych na dzień bilansowy

5) Zobowiązania razem do kapitałów własnych na dzień bilansowy

6) Zadłużenie netto: zadłużenie finansowe z tytułu wyemitowanych obligacji i papierów wartościowych, kredytów i pożyczek, oraz leasingu, pomniejszone o środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty

7) Koszty obsługi zadłużenia: Kwota odsetek i opłat od zadłużenia finansowego należne (naliczone lub zapłacone) za dany rok obrotowy

Wskaźnik płynności bieżącej wzrósł o 1,53 p.p. a wskaźnik płynności szybkiej o 1,25. Wskaźniki te uległy znacznej poprawie. Oceniając strukturę aktywów i pasywów należy stwierdzić, że Grupa posiada stabilną sytuację finansową, która nie zagraża funkcjonowaniu Grupy w przyszłości. Rentowność kapitałów własnych w roku 2015 wzrosła o około 2,5% co pokazuje poprawę efektywności Spółki.

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami i płynnością.

Nota 22. Przyszłe zobowiązania umowne

1. Umowy leasingu operacyjnego, w których Spółka jest leasingobiorcą.

Przyszłe minimalne płatności z tytułu nieodwołalnych umów leasingu kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

	31.12.2015 r.	31.12.2014 r.
do roku	4	3
od 2 do 5 lat	14	13
Powyżej 5 lat	7	10
	25	26

2. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 r., Grupa powzięła zobowiązania inwestycyjne w kwocie 188 mln zł (31 grudnia 2014 r. 434 mln zł).

Nota 23. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wynagrodzenie wypłacone lub płatne na rzecz Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej:

	31.12.2015	31.12.2014
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty oraz premie)	6	5
Razem	6	5

Transakcje z pozostałymi jednostkami powiązаныmi (w mln złotych)

	31.12.2015	31.12.2014
Należności		
Inne podmioty powiązane		
Pozostałe	1	-
Suma	1	-
Zobowiązania		
Inne podmioty powiązane		
Pozostałe	1	-
Suma	1	-
Koszty		
Inne podmioty powiązane		
Klub Sportowy Cersanit	-	1
Pozostałe	10	9
Suma	10	10

Nota 24. Zdarzenia po dacie bilansu

Nie wystąpiły znaczące zdarzenia po dacie bilansowej.

Nota 25. Szacunki księgowe i założenia

W sprawozdaniu finansowym Grupa wykorzystuje szacunki oparte na założeniach dotyczących przyszłości, podlegają one regularnej ocenie opartej na dotychczasowych doświadczeniach oraz innych czynnikach, w tym na przewidywaniach odnośnie do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Szacunki i założenia, które niosą za sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, omówiono poniżej.

a. Rezerwa na koszty majątku

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji majątku. Szczegóły odnośnie jej tworzenia zamieszczono w notcie 19. W trakcie okresu obrotowego dokonano weryfikacji wysokości kosztów przewidywanych do poniesienia w związku z likwidacją aktywów; przewidywanego okresu zakończenia prac wyburzeniowych oraz stosowanej stopy dyskontowej. W efekcie weryfikacji przyjęte założenia nie uległy zmianie.

Gdyby przewidywany okres trwałości budynków zmienił się o 1 rok, wartość rezerwy zmieniłaby się 2 mln zł.

b. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz jego odzyskiwalność

Grupa w okresie obrotowym dokonała aktualizacji wysokości aktywa z tytułu podatku odroczonego utworzonego w związku z otrzymaną ulgą podatkową, opisaną w notcie 11. Korekta aktywa była oparta o bieżące prognozy dotyczące wyników podatkowych planowanych do uzyskania przez spółkę Synthos PBR s.r.o. w okresie do końca trwania okresu zwolnienia podatkowego (czyli do 30 września 2016 r.). Przeprowadzone prognozy wykazały, iż w obecnych warunkach rynkowych aktualna wartość aktywa możliwa do wykorzystania jest niższa, od tej, od której ujęto aktywo z tytułu podatku odroczonego

w latach poprzednich. Szczegóły dotyczące spisania aktywa z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w notcie 8 sprawozdania finansowego.

c. Nakłady na prace rozwojowe

Prace rozwojowe obejmują koszty ponoszone w związku z działalnością projektową, opracowywaniem nowych produktów dla klientów oraz koszty prac nad obniżeniem kosztów pozyskania głównych surowców do produkcji z alternatywnych źródeł i dotyczą segmentu kauczuków. W roku obrotowym 100 % projektów odpowiadających wartości 43 mln zł jest w trakcie przeprowadzania prac. Zarząd oczekuje, iż prace będące w toku zostaną zakończone do 2020r.

Grupa ma obowiązek dokonać wycen oraz oszacować zdolność odpowiednich projektów do generowania przyszłych korzyści finansowych. Takie oceny są dokonywane w odniesieniu do prognoz przepływów pieniężnych i biznes planów dla każdego odpowiedniego projektu przygotowywanych na okres 20 lat przy założeniu planowanych do wygenerowania przez projekty dodatkowych przepływów pieniężnych lub ograniczeniu wpływów pieniężnych Grupy. Ponadto Grupa analizuje prace rozwojowe pod kątem ciągłego spełniania przesłanek kapitalizacji kosztów oraz utraty wartości. W roku bieżącym Grupa nie stwierdziła utraty wartości żadnego z prowadzonych projektów.

Warunki dotyczące aktywacji kosztów prac rozwojowych zostały przedstawione w notcie 1 pkt. 6b.

d. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Grupa corocznie weryfikuje okresy użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Grupa określa szacowane okresy użytkowania, a przez to stawki amortyzacji dla poszczególnych pozycji. Szacunki te powstają na podstawie oczekiwanego okresu ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Stosowane przez Grupę stawki amortyzacji odzwierciedlają sposób zużycia korzyści ekonomicznych z danego środka trwałego. Dotychczas przyjęte przez Grupę okresy użyteczności ekonomicznej nie skutkowały powstaniem strat w przypadku zbycia lub likwidacji aktywów. Gdyby średnie okresy użyteczności ekonomicznej rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych zostały skrócone o 10 % wzrost amortyzacji wyniósłby rocznie 176 mln zł dla rzeczowych aktywów trwałych i 15 mln zł dla wartości niematerialnych. Wysokość kosztów odpisów amortyzacyjnych naliczonych w roku bieżącym została ujawniona w nocie 9.

W roku obrotowym weryfikacja okresów użyteczności ekonomicznej nie skutkowałą zmianą przyjętych okresów użyteczności. Przyjęte okresy użyteczności dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych zostały przedstawione w nocie 1 pkt 5 i 6.

e. Wspólne porozumienie– Butadien Kralupy a.s.

Grupa posiada udziały w spółce Butadien Kralupy a.s., które to spełniają definicję wspólnej działalności zgodnie z MSSF11 „Wspólne porozumienia”, ze względu na obowiązek odkupu od spółki Butadien Kralupy a.s. produktów wytwarzanych przez wspólne działanie. W praktyce strony są więc praktycznie jedynym źródłem wpływów środków pieniężnych zapewniających kontynuację działalności wspólnej działalności tym samym strony mają prawa do znacząco wszystkich korzyści z aktywów tego porozumienia umownego oraz mają obowiązek do pokrycia jego zobowiązań.

SYNTHOS S.A.
ul. Chemików 1
32-600 Oświęcim
tel. +48 33 844 18 21...25
fax +48 33 842 42 18
www.synthosgroup.com